

Vitjan í kibbutts í Ísrael

100% tryggileika?

Tí velja
fleiri og fleiri
maskinmeistarar
Mobil smyrjoliu!

Mobil Oil Føroyar

Mobil Oil Føroyar
Mykinesgøta 8, Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 319354 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

petur & petur - 320870

Síða 17

Vitjan á hægsta stigi í Ísrael

Vit hittu gamla borgmeistarán í Jerusalem í 28 ár, Teddy Kollek, sum er ein partur av søguni hjá Ísrael.

Stjórin spælir hasard við Vinnuháskúlan

Enn eitt dømi um rættarloysi hjá tí almenna.

Síða 3

Fjórði partur av søguni hjá nærum 100 ára gomlum fiskimanni

Síða 9

Skattakærunevndin:

Ósannindi ongan týdning!

Rættarloysið verður meira og meira skipað.

Síða 20

Køllekipanir til skip, idnað & handlar
Hiltepumpur · Prosjektering · Montering

SUNWELL

deepchill™
Sunwell Deepchill™
is-skipan
- ein góð iløga

Royndir vísa, at góðskan á fiskinum er munandi betri við greytisi enn við vanligum ísi

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 · tel 35 12 20 · www.im.fo

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
idnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Ísrael – eitt ævintýrligt land

Fyrra partin av október vóru vit á fyrsta sinni í Ísrael. Farið varð við Hermon Tours við feðgunum Svenning og Marner av Lofti sum ferðaleiðarar.

Tilsamans vóru í hópnum 25 fólk. Ferðin var stórt sæð ein klassisk Ísraelsferð, har fyrst og fremst varð hugt varð eftir teimum bíbilsku stöðunum serliga í Jerusalem, Betlehem, Nasaret, Genesaret sjógvin og Deyða havið. Umframt hetta er Massada eitt stað, sum øll mugu vitja. Sigast kann, at Ísrael er í sær sjálvum eitt einastandandi ferðamál. Sjálvt landslagið er hugtakandi, og forsøgan hjá Ísrael og annars fólkinum har gevur eisini eina serliga innliving í viðurskifti, sum vit annars bert lesa og hoyra um.

Umframt vanligu skrána hefur Svenning tó so nóg samband við Ísrael, at hann kann bjóða ferðafólkunum upplivingar, sum onnur ikki kunnu. Tvey av hesum stöðum vóru kristna árabiska blindahæmið

Tann 3. november halda Menakhem og Hanna gullbrúðleyp og 80 ára føðingardag hjá honum. Dagurin verður hildin í Tiberias við Genesaretvatnið...

í Betlehem og møti í arabiskari brøðrasamkomu í Nasaret. Hesar vitjanir góvu eitt forkunnugt innlit í lívið hjá arabarum í Ísrael.

Afturat hesum vitjaði allur bólkurin heima hjá Honnu og Menakhem Ben Yami, sum eru kend í Føroyum, og sum mugu

roknast sum føroyavinir. Á hendan hátt fekk ferðalagið høvi til at vitja eitt ísraelskt heim og at hitta hesi heilt serligu fólkinum við teirra óhugnaligu fortíð sum forfylgdir jødar undir nasismuni.

Afturat hesum hevði eg sjálvur eina serskilda skrá. Hon var partvíst vitjan hjá fyrrverandi borgmeistarini í Jerusalem, Teddy Kollek, og konu hansara, Tamar, og partvíst saman við Menakhem, har vit vitjaðu eina kibbutz, eina drusarabygd, fiskimannafelag og annað. Alt í alt gjørdi hetta ferðina heilt einastandandi og ógloymandi.

Hetta gevur okkum møguleika at geva eina lýsing av Ísrael, sum er út-

JÚ! TAÐ ER EINFALT

Vit betala vissi tað gongur galið.
Tit tekna eina eftirlønartrygging. Eftirløn pluss trygging.
Tað merkir bara, at vit gjalda, tá tit skulu hava eftirløn – og um tað skuldi gingið galið. Ein eftirlønartrygging frá Føroya Livstrygging er ein skilagóð iløga.

Ring, og fá einføldu frágreiðingina.

“Vit betala vissi tað gongur galið!”

Føroya Livstrygging · Kopargøta 1 · Postsmoga 206
110 Tórshavn · Tel 311111 · Faks 351110 · www.liv.fo · liv@liv.fo

Sveisi- og trygdarútgerð til skip

P/f Sveisingahandilin
Mykinesgøta 8
Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 311909 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

...og alt ferðalagið takkar fyri seinast og ynskir teimum báðum hjartaliga tillukku og Guds signing við hesum stóru døgum.

Stjórin spælir hasard við Vinnuháskúlanum

Eitt tað mest groteska persónsmál í almennu umsitingini yvirhøvur er tað, sum snýr seg um læraran á Maskinmeistaraskúlanum Páll I. Joensen, ættaður úr Fuglafirði.

Páll hevur júst í hesum døgum verið lærari á skúlanum í 25 ár. Her hevur hann verið kendur sum ein dugnaligur lærari og sum ein góður starvsmaður fyri skúlan.

Ein landsstýrismaður kann ikki liva við tí totalu eyðmýking, sum honum er ætlað av stjóranum á Vinnuháskúlanum.

Søgan um Páll Nýggi stjórin, Hans Jóhanes á Brúgv, hevur sett í seg at siga Páll úr starvi, og skal hann, sum málið liggur nú, vera úti av skúlanum seinast í hesum mánaðinum.

Spurningurin er, hvussu hetta yvirhøvur kann henda, tá fyrrverandi stjórin á skúlanum, Magnus Simonsen, alment gevur honum hetta ummæli:

*Loyvi mær eisini at siga, at eg eri so skelkaður, sum nakað menniskja kann blíva tað, av tí viðferð, sum Páll hevur fingið. Eg var stjóri hjá Páll alla tíð, meðan eg var á skúlanum. Skúlin (skúlastjórin og lærarnir) kendi altíð ein trygggleika at líta Páll uppgávur upp í hendur, tí hann hevur roynt at vera ein álítandi, trúfastur maður, sum er dúgigur til altíð at gera tað, hann verður biðin um. Hansara partur hevur ongantíð ligið eftir, tá tað hevur verið talan um at menna skúlan. Tá hann nú við sínum likamliga veikleika verður soleiðis viðfarin, sum skjótt alt Føroya fólk veit um, tá má eg siga, at eg eri skelkaður inn at sálini. Góðu tit, sum hava ábyrgd og avgerðarrætt: **Biðið Páll um treytaleysa umbering** fyri ta viðferð, tit hava givið honum, eftir at hann í skjótt 25 ár í trúfesti hevur tænt Maskinmeistaraskúlanum.*

Sjálvur kenni eg nógv fólk, sum hava verið knýtt at skúlanum, og sum geva Páll sama ummæli, og næmingar meta hann sum ein av teimum bestu lærarum, teir hava havt, eins og starvsfelagar júst hava prógvað teirra álit á hann.

Leiðsla uttan medmenniskjansligt atlit! Spurningurin er so, hvussu tað kann bera til, at ein lærari, sum fær eitt slíkt

aðrari smáligeit, sum hann annars hevði notið ríkiligt av frammanundan.

Páll hevur tann eginleika, at hann sigur sína hugsan, og hetta er tað ringasta, ein kann gera í hesum landinum, og sum tað skilst – ikki minst á Vinnuháskúlanum. Páll heldur, at somu reglur skulu galda fyri øll starvsfólk, og hetta er grundin til tað innlit, sum hann hevur biðið um fyri at fáa greiðu á mannagongdini við eftirútbúgving av lærarum.

Tað tykist greitt, at tá hetta er komið so vítt, er tað eisini ein avleiðing av "vi alene vide" leiðsluhugburðinum á skúlanum. Har fólk kenna seg vird á sínum arbeiðsplássi, hevði hetta ikki verið hent.

Jógvan hevur ábyrgdina

Sum tað skilst, hevur stjórin bert bíðað eftir einum páskoti fyri at sleppa av við Páll. Tað helt hann seg hava fingið frá mentamálaráðnum, men tað vísir seg nú einki at vera vert samb. landsstýrismanninum.

Tað er kortini eingin ivi um, at tað er Jógvan á Lakjuni, ið sum landsstýrismaður hevur evstu ábyrgdina av, hvat ið hendir við Páll. Tað er hann, sum hevur sett stjóran við hansara leiðsluhugburði, sum ikki kann

hava verið ókendur fyri landsstýrismannin.

Umdømið hjá Vinnuháskúlanum stendur eisini uppá spæl.

Henda ætlaða uppsøgnin verður ein fullkomin falliterklinging fyri ta leiðslu á Vinnuháskúlanum, sum ikki kann takla eitt starvsfólkamál á øðrvísi hátt, enn tað er sett út í kortið.

Um tað eydnast stjóranum at blaka ein av teimum mest royndu og best umtóktu lærarunum út á hesum grundarlagnum, vil hetta vera fullkomiliga oyðileggjandi fyri umdømi skúlans. Tað er nóg illa farið sum er. Men hendir hetta, vendist ikki aftur.

Eyðmýking av landsstýrismanninum

Tey, sum kenna persónligu viðurskiptini í hesum máli, vita eisini, at fullførir stjórin sína ætlan um at siga Páll úr starvi, vil hetta verða ein fullkomiliga eyðmýking av tí landsstýrismanni, sum tók hann framum tann, sum var fyrst tilnevndur av setunarnevndini.

Eina slíka eyðmýking kann Jógvan bert rætta uppá við at geva stjóranum somu lagnu, sum hesin nú ætlar Páll!

Óli Jacobsen

Vit hava útgerðina

- Flóttrol
- Snurpunótir
- Botntrol
- Aliútgerð
- Rækjutrol
- Annað

VÓNIN

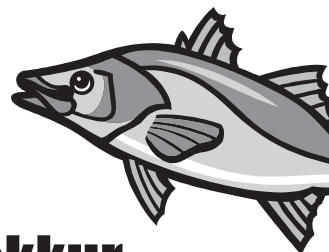
Høvuðsskrivstova:
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 474 200
Telefax 474 201

Tórshavn:
Vestara bryggja 12
100 Tórshavn
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

info@vonin.com - www.vonin.com

AGN

**sild
saury
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur**

...dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR
telefon: 448095 · fax: 448744

HYGGIÐ HER!

Nú er møguleiki at ognar sær ein føroyskt bygðan hjall.

Tygum kunnu fara inn á heimasíðu mína
www.123hjemmeside.dk/sofus-hansen_tysone
og har bíleggja/sóknast eftir tilboði
við at senda ein teldupost.

Vinarliga Sofus Hansen
T-postur: sofushansen@mail.dk

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

Klaksvíkar
Sjúkrahús

Ergoterapeutur

Eitt avloysarastarv sum ergoterapeutur er leyst til setan frá 1. desember 2006 til 31. mai 2007. Arbeiðstíðin er 0,5.

Løn sambært sáttmála millum Fíggjarmálaráðið og Ergoterapeutfelagið.

Nærri fæst at vita um starvið, við at venda sær til fysiurgisku deild, tlf. 454545, lokal 301.

Umsókn við avriti av prógvi og autorisatión verður at senda til:

Umsjónarmannin

Klaksvíkar Sjúkrahús

FO-700 Klaksvík

Umsóknarfreist 8. november 2006.

Felagsformansval

Sum greitt frá aðra staðni í blaðnum, er felagsformansval í Fiskimannafelagnum í vetur. Greitt er frá um mannagongd við uppstilling og val.

Tann valdi felagsformaðurin seinastu 36 árin hevur verið Óli Jacobsen. Hann var 27 ár, tá hann varð valdur fyrstu ferð.

Hesin aldur merkir, at tíðin nærkast fyri einum ættarliðsskifti. Men Óli boðar frá, at hann er til reiðar at taka eitt skeið afturat, um fiskimenn hava tað álit á honum.

Sáttmálin ikki uppsagdur

Sáttmálin millum Fiskimannafelagið og Reiðarafelagið kundi verða uppsagdur til 1. desember við 3 mánaða freist. Stjórnin í FF hevði samtykt eftir umstøðunum ikki at siga sáttmálan upp.

Reiðarafelagið hevur ynskt longri umhugsunartíð og bað um at freistin at siga upp varð útsett ein mánaða, t.v.s. til undan 1. oktober.

Reiðarafelagið valdi tó heldur ikki at siga upp, men hevur tó mint á tað oljuprotokollat, sum feløgin samdust um fyri tveimum árum síðani.

Hetta merkir, at sáttmálin er í gildi til 1. desember 2007.

Tó er eftir at gera sersáttmála fyri "Atlantic Navigator".

Sofus Olsen og Hetland

Sofus Olsen, sum doyði herfyri, verður ikki bert mintur í Føroyum. Hann verður roknaður sum ein av fremstu Hetlandsvinum, og John Goodlad, fyrrverandi skrivari í hetlenska fiskimannafelagnum, sum eisini er kendur sum føroyavinur, hevur skrivað minningarorð um Sofus í Shetland Times. John var annars í seinasta mánaði í Føroyum. Tá vitjaði hann Sofus og listasavnið hjá honum, og hann hevði júst skrivað Sofusi bræv, har hann takkaði honum fyri seinast. Skjótt er Harranum um!

Søgan um Sofus og Hetland er áhugaverd, eisini sum partur av okkara fiskivinnusøgu.

Fyrst sambandið hjá honum við Hetland er, tá pápi og pápabeiggi hansara í 1906 vóru við hetlensku sluppini, "William Martin", sum seinni endaði í Føroyum.

Tá í tíðini var tað ringt at fáa hetlenska manning til sluppinar, sum veiddu á teimum buldrasligu leiðunum við Rockall og Føroyum, tí tað fekst meira burtur úr teirri meira høgligu sildaveiðuni. Tískil var tað vanligt, at hetlensku skiparar fingi sær føroyska manning. Hetta er ein partur av okkara fiskimannasøgu, sum nógv ov lítið er gjørt við. Sofus fortaldi seinni frá pápa sínum, sum sigldi stóran part av lívinum, at "William Martin" var best rikna skip, hann hevði verið við.

John sigur annars um Sofus, at hann fór niður at lesa, og at hann undir krígnum var í einum mótstøðubólki, sum gav út eitt undirgrundarblað. Tað var einaferð um reppið, at hann ikki varð tikin av týskarunum.

Sofus gjørdist bergtikin av Hetlandi, av tess søgu

Sambandið millum Sofus og Hetland byrjaði við "William Martin". Hetta modelið stendur í forhøllini á Fiskivinnufróðskaparsetrinum í Scalloway.

og fólki. Hann ferðaðist nógv runt í Hetlandi, ofta saman við konuni Gunhild. Sofus fylgdi eisini væl við í, hvussu fiskiskapurin í Hetlandi gekk. Hann var jú eisini reiðari m.a. á "Polli" og "Hoyvíkingi".

Sofus var sjálvstýrissinnadur, og hann duld ikki fyri síni undran yvir, at Hetland ikki fylgdi roynd-

unum hjá Føroyum at fáa meira ræði á egnum viðurskiftum.

Hansara ferðir til Hetlands útvegaði honum nógvar vinir. Hann skrivaði eisini regluliga saman við mongum teirra, og hann las dúgliga Shetland Times, sum kemur út einaferð um vikuna. Ofta ringdi hann at spyrja eftir tíðindum, sum hann metti

at vera sera áhugaverd.

Síðan greiðir John eisini frá søguni um listasavnið hjá Sofusi. Hann leggur afturat, at hetlendingar, sum koma at vitja listasavnið, kunnu minnst til, at henda líta byggin var eisini heim hjá føroyskum fiskimonnum, sum mannaðu hetlenskt skip fyri hundrað árum síðani.

Nýggjur formaður í Fiskivinnuráðnum

Nýggi formaðurin í Fiskivinnuráðnum, Eyðbjørn Larsen.

Bjørn Kalsø, landsstýrismaður, hevur sett Eyðbjørn Larsen sum formann í Fiskivinnuráðnum fyri Birtu Biskopstø, sum segði seg frá fyri stuttum. Meðan Birta sat sum formaður, var Eyðbjørn varaformaður.

Eyðbjørn Larsen er útbúgvinnur lögfrøðingur og starvast hjá Tórshavnar Kommunu.

Fiskivinnuráðið er nú soleiðis mannað:

- Eyðbjørn Larsen, formaður
- Hans Andrias Joensen fyri Føroya Ráfiskaseljarafelag
- Marita V. Rasmussen fyri Føroya Ráfiskakeyparafelag
- Osmund Justinussen fyri Føroya Reiðarafelag
- Eyðstein Djurhuus fyri Føroya Skipara- og Navigatørfelag, Føroya Maskinmeistarafelag og Føroya Motorpassarafelag
- Óli Jacobsen fyri Føroya Fiskimannafelag
- Auðunn Konráðsson fyri Meginfelag Útróðrarmanna
- Hans Joensen fyri Feløgin hjá arbeiðsfólki á fiskavirkjum
- Jens Helgi Toftum er skrivari í Fiskivinnuráðnum.

Sambært lógini um Fiskivinnuráð leggur landsstýrismaðurin týðandi fiskivinnumál og øll uppskot til lógir og kunngerðir, sum hava við fiskivinnuna at gera, fyri Fiskivinnuráði til ummælis.

FASTI GERÐARRÆTTUR

Fasti Gerðarrættur varð settur á stovn 1. apríl 2006 at loysa trætur á arbeiðsmarknaðinum.

Fasti Gerðarrættur heldur til á Smyrilsvegi 20 í somu hølum sum Arbeiðsloysisskipanin.

Telefonnummarið hjá Fasta Gerðarrætti er 358585.

Telefon- og avgreiðslutíð:

Mánadag – fríggjadag
kl. 10.00 – 15.00

Fasti Gerðarrættur

Smyrilsvegur 20 · Postsmoga 3023 · 110 Tórshavn
Tel 35 85 85 · Fax 35 85 86 · fg@fg.fo www.fg.fo

Abbadóttir Charcot í Íslandi

Í seinasta blaði hövdu vit eina frásögn í samband við, at tað vóru liðin 70 ár síðan franska rannsóknarskipið "Pourquoi Pas" gekk burtur undir Íslandi, og 39 av teimum 40 monnum umborð druknaðu. Millum hesar var rannsóknarleiðarin Jean-Baptiste Charcot.

Í Íslandi varð fitt gjørt burtur úr hesi hending, og abbadóttir Charcot, sum eitur Anne-Marie Vallin-Charcot var í Íslandi, har hon helt fyrilestur á Háskóla Íslands um abba sín. Hin segði um abba, at hann var ein lívsglaður humanistur, og hann var sera væl umtóktur av teimum sum vóru um hann. Hann var eisini framúr djóravinur, sum eitt dømi var um í umrøddu grein.

Anne-Marie Vallin-Charcot minnst ikki abba. Men hennara høvuðsyrki er at varðveita minnið um hann.

Tað er eisini ætlanin í Íslandi at opna eina framsýning um Charcot í Sandagerði á Suðurlandinum.

Á hesi framsýning, sum verður opnað í februar komandi ár, er ætlanin við myndum og skjølum at

Charcot var djóravinur. Her sæst hann saman við kettuni, hann hevði við sær um borð á Pourquoi Pas?

lýsa lívið og virkseimið hjá Charcot, og her hevur abbadóttirin eisini stuðlað væl.

Grønlandstíðindi frá Kára við Stein

2. oktober

+4,2 stig og vindur av suðri. Hann brendi á við stormi í gjárskvöldið, ja, onkur trolari máldi heilt upp í 30 sek/m í nátt.

"Akamalik" kom inn í morgun at landa, teir hava um 400 tons.

4. oktober

Pluss 2,1 stig og stilli, hvítt í erva og hált á vegnum í morgun.

"Polar Princess" kom inn at landa svartkalva, teir hava gott 630 tons inni henda túrin, og teir lata væl at. Teir hava havt allarfinasta veður allan túrin, og bert tann eina dagin var eitt sindur ruskut. Landingin tekur 3 dagar.

"Sisimiut" er inni í Nuuk og landar, teir hava gott 550 tons av svartkalva. Teir hava verið eitt sindur styttri úti enn "Polar Princess".

5. oktober

+2,2 stig og stilli. "Polar Princess" fór nýggjan túr seinna partin. "Lómur" hevur landað gott 70 tons norðuri í Illulissat, og eftir landingarætlanunum skulu "Natar-naq" og "Tarsermiut" landa í Nuuk um vikuskiftið.

9. oktober

Stilli og pluss 3,1 stig. "Lómur" kom inn til Illulissat at landa í morgun, teir hava gott 100 tons av rækjum inni. "Polar Natar-naq" var inni í Aasiat og landaði sekkjarækjur – um 150 tons.

10. oktober

Stilli og +1,8 stig. Tann russiski trolarin "Viking"

kom inn at landa svartkalva í morgun. Teir skulu leggja 150 tons upp, og so út aftur at fiska restina av kvotuni, og síðani fara teir til Íslands at landa.

"Polar Amaroq" kom inn til Nuuk í morgun at landa.

11. oktober

+1 stig og stilli. "Polar Nagtoralik" kom inn til Nuuk í morgun at landa. Hetta tørnið hevur verið 8 vikur, og teir hava fiskað gott 1.600 tons av rækjum. Slagið hevur verið í lagi hjá teimum.

12. oktober

Minus 6,2 stig, men hann snýkti seg upp um + 4,2 stig í leypi av degnum. "Steffen C" landar í Manitsoq í dag, teir hava um tons inni.

15. oktober

Minus 1,4 stig og stilli inni á, men eystanuttan fyri. Fyrrverandi "Borðoyarnes" "Borgarin" vóru inni her eftir ymskum lutum;

teir vóru á veg til Godhavn.

"Lómur" kom inn at landa í dag, teir hava gott 90 tons inni henda túrin.

16. oktober

Tað eru minus 2,4 stig og stilli. "Polar Timjarmiut" kom inn at landa í morgun, teir hava fulla last.

18. oktober

Minus 2 stig og stilli. "Akamalik" kom inn at landa í morgun, teir hava gott 400 tons.

Eg kom fram á ein mann, sum stóð og skar høvdini av stórum toski. Ja, tað eru nógv ár síðani, at eg havi sæð sovorðnar fiskar her á leiðini. Teir vóru 1 m í longd, men so trillrundir av fiti. Teir eru fiskaðir við gørnum, og prísurin er – skomm at siga – 8,50 kr. pr. kg, so tað skulu nógvir stertar innanborða fyri at fáa tað at mala runt. Eitt annað dømi um prís er, at tað er als eingin prísur

fyrir kalva.

Nú eg nevndi kalva, so kann eg fortelja, at eg havi sett um 50 stampar av kalvalínu við tí besta agninum, sum finst. Sum sagt verður í sanginum "...niðan í dal, hann fara skal, at veiða agn fyrir flundru." Eg havi brúkt sild og laks, og at enda, tá tað agnið var brúkt, brúkti eg toskagillu. Men einki hjálpti, og eg havi ongan kalva drigið inn um lunn-ingina í mínum báti í ár.

Aftur í ár fekk eg latið upp í hendurnar at passa 4 ross, og tey hövdu tað avbera gott her. Tey blivu fódraði við øllum møgulum sløgum av frukt: Bananir, piparrøtur, kinkál, melonir, grapefrukt, kiwi, asparges, tomatir, blommur og víntrúvur. Tey hövdu góðar dagar her uttan fyri míni hús, og lukturin – hann var, sum hann skal vera. Ein kendi seg sum heima á klettunum, tá man kom fram við har, sum ross gingu.

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radioútgerð
Radar við ARPA og Plottara
Ekkolodd-útgerð
Sonara-útgerð
Navigatíons-útgerð
Navigatíons Plottara
Autopilot - stór og lítill skip
Autopilot - til bátar
Satellite Kumpass - 3xGPS
Satellite - Navigation
Satellite - Kommunikatíons
Satellite - Sjónvarp
Trol-sensarar og kabinet
Gyrokumpass

Furuno/Silor/JRC/I-Com
Furuno/Simrad/JRC
Furuno/Simrad/JRC
Furuno/Simrad/kaio-
Furuno/Simrad/JRC
Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Furuno/Robertson/Sperry
Timco
Furuno
Furuno/Simrad/JRC
Furuno/T&T/Sailor
Applied/Sea Tel
Scanmar/Simrad
Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgerð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

Felagsformansval

Í ár er felagsformansval í Føroya Fiskimannafelag. Um uppstilling og val sigur lóg felagsins:

Við vali av felags- og sýsluformonnum hevur hvør sókn rætt til at stilla upp ein mann. Við vali av felagsformanni hava eisini limirnir á teimum skipum, sum eru burtur, tá uppstillingin fer fram, rætt til at stilla upp ein mann. Maður er uppstillaður sum felagsformans-evni, um 5 sóknir/skipsmanningar skjóta hann upp.

Valini eru loynilig og fara fram eftir reglum, sum felagsstjórnin ásetur. Skipast skal so fyrri, at limir, sum eru burtur, meðan valið fer fram, skulu hava høvi til at greiða atkvøðu.

Atkvøðuseðlarnir verða sendir grannskoðara felagsins, sum telur atkvøðurnar upp.

Allir formenn verða valdir fyrri try á í senn, og tekur valskeiðið við 1. februar.

Felagsstjórnin hevur annars ásett hesar reglur fyrri val:

Viðvíkjandi uppstilling:

a. Boð um uppstilling verða send sóknnum og skipum fyrst í november.

Fráboðanin fer eisini fram í FF-blaðnum.

b. Seinasta freist at boða frá uppstilling er 4. desember kl. 16, og skal uppstillingin vera vátað av sóknarformanni ella álitismanni hjá manningini.

Viðvíkjandi vali:

a. Valrætt hava teir fiskimenn, sum hava goldið limagjald fyrri 2005/2006, ella sum í 2006 eru mynstraðir og verða avroknaðir eftir sáttmála millum Føroya Reiðarafelag og Føroya Fiskimannafelag, tó skiparin undantikin.

b. Felagsskrivstovan sendir áðrenn valið sóknarformonnum yvirlit yvir fiskimenn við atkvøðurætti.

c. Á atkvøðuseðlinum verða prentað nøvnini á valevnum. Hesin skal koyrast í ein brævbjálva.

Aftanfyrir skal skrivast navn, bústaður, føðingardagur og seinasta skip og tíðarskeið, viðkomandi hevur verið við. Brævbjálvin skal sendast beinleiðis til grannskoðara felagsins.

d. Sóknarformenninir skipa fyrri valinum, soleiðis at teir býta atkvøðuseðlarnar út til limirnar og so vítt gjørligt heinta teir. Í sóknnum, har tað av praktiskum ella øðrum orsökum ikki ber til at nýta hesa mannagongd, verða atkvøðuseðlarnir sendir beinleiðis til limirnar við postinum. Hesir senda teir beinleiðis aftur til grannskoðara felagsins.

e. Har sóknarformenninir skipa fyrri valinum verður samsýningin kr. 7 pr. fiskimann við atkvøðurætti.

f. Atkvøðuseðlarnir skulu vera grannskoðara felagsins í hendi í seinasta lagi 30. januar.

g. Fiskimenn, sum eru burtur, meðan valið fer fram, fáa atkvøðuseðil sendandi umborð.

h. Mannagongdin við valinum verður lýst í bløðunum.

Vitjan í Maagan Michael, kibbuttsini hjá BenYami

Nógv hava hoyrt um kibbutsir í Ísrael. Vit hava vitjað fólk har og hava fingið bæði søgu og nútíð. Vit hava eina áhugaverda frásøgn.

Sum tey flestu vita, eru kibbutsir eitt serligt fyrirbrigdi hjá jødum – fyrst í Palestina og síðani í Ísrael.

Kibbutz merkir í stuttum felagsskapur, og tær sigast at vera uppbyggar í samsvari við tey upprunaligu kommunistisku idealini, sum uttan iva hava verið góð.

Í eini kibbutz arbeiða øll eftir førumuni, og øll fáa eftir tørvi. Tað vil siga, at øll eru javnsett og hava somu rættindini. Hetta er ein skipan, sum hevur hugtakið mong, og tað eru nógvir ungdomar – eisini úr Føroyum, sum hava arbeiðt sjálvboðin og uttan løn í kibbutsum. Tað skal tó sigast, at tað eru bert 2-3 prosent av fólkinum í Ísrael, sum búgva í kibbutsum, og hesar eru heldur ikki tað sama nú, sum tær vóru fyrr. Tó eru framvegis 250 kibbutsir í Ísrael, og her búgva vanliga upp til 1.000 fólk í hvørji teirra.

Tá jødar rættiliga byrjaðu at flyta "heim" undan seinna heimsbardaga, var tað náttúrligt, at teir funnu saman um at loysa uppgávarnar, teir høvdu í felag. Hetta var ikki minni aftaná bardagan, tá flytingin til Ísrael øktist munandi.

Afturat tí vóru nógvir av teimum leiðandi monnum so ella so sosialistar, og hevur hesin liviháttur samsvarað væl við teirra politisku fatan.

Vit vitjaðu eina kibbutz, og tað var sera áhugavert. Men tað, sum ger tað enn meira spennandi, er, tá ein kennir fólk á staðnum,

sum enntá hava verið við til at uppbyggt kibbutsin, og sum eisini kunnu greiða frá upprunum.

Søgan um Natka
Her koma vit aftur til Menakhem Ben Yami. Hann er polskur jødi, sum misti foreldur og systir av nasista ávum. Tey búðu í ghettoini í Warshava, og tað eydnaðist honum at rýma beint áðrenn uppreisturin, tá týskarar beindu fyrir teimum, sum vóru eftir í ghettoini. Hann fór uppí partisanstríðið móti týskarunum, og fór eftir kríggið til Palestina. Tá var hann í 1949 við til at stovna kibbutsin Magaan Michael (Portrið hjá Mikael), sum liggur mitt millum Haifa og Tel Aviv.

Tað var her, at Menakhem hitti beiggjarnar hjá Honnu, sum hann eisini hitti her og giftist við fyrri nærum 50 árum síðani. Søgan hjá Menakem var í blaði nr. 320, sum kann lesast á okkara heimasíðu.

Tað fyrsta, vit gjørdur, var at fara inn á gólvíð hjá einkjuni eftir Heine, beiggja Honnu. Hon eitur Natka og hevur – eins og nógv onnur á hesum leiðum – eina dramatiska søgu. Hon er polskur jødi, og varð tikin av týskarum undir krígunum. Men hon var so heppin at koma í eina arbeiðslegu. Týskarar høvdu eisini brúk fyrir arbeiðsmegi, og her kundu polskir jødar eisini nýtast, og hetta bjargaði teimum lívið.

Aftaná kríggið ynskti eisini hon at sleppa til Palestina, men hetta var

sera trupult, áðrenn staturin Ísrael varð stovnaður í 1948, tá kvotur vóru settar á innflytaratalið. Natka var tiskil ein av teimum, sum kom ólógliga til landið, og varð av Bretum send til Kypern, har hon eisini varð koyrd í legu saman við nógvum øðrum jødum, sum vóru í somu støðu sum hon. Eftir at hava verið í týskari legu var tað eitt satt paradís at koma í eina bretska legu, so hetta hevur hon eingi ring minnir um.

Í 1948, tá staturin Ísrael varð stovnstur, komu øll úr legunum á Kypern til Ísraels, har tey høvdu frítt at fara. Tað var her, at Natka hitti Heine, sum hevur eina ikki minni dramatiska søgu, sum vit hava greitt frá í bløðunum 348 og 349, sum kunnu lesast á okkara heimasíðu.

Í stuttum kann sigast, at tað eydnaðist Heine og beiggjanum Sali í tíð at sleppa úr Týskland við hjálp frá góðum fólki. Teir komu fyrst til Jugoslav-

ien, og beint áðrenn Hitler legði á hetta landið, vóru teir farnir úr landinum og komu til Palestina. Men fyrir tað var ikki sloppið úr øllum vanda. Eina ferð varð Heine í einum flogfari, sum mátti neyðlenda í Ísrael. Tá teir fara úr flogfarinum verða teir allir skotnir av arabiskum yvirgangsmönnum, men Heine yvirlivdi kortini, takkað verið einum av yvirgangsmönnum, sum boðaði frá, at tað var framvegis ein, sum var á lívi.

Heine er deyður fyrir einum 10 árum síðani. Hann var lærari í kibbutsin alla sína tíð.

Hetta eru myndir hjá Menakhem frá fyrstu tíðini hjá kibbutsin.

Eingin doyrt av at arbeiða Natka býr í eini snotiligari íbúð, og sambært meginreglunum fyrir kibbutsin, sum enn eru í gildi, eigur felagsskapurin íbúðina. Men her er gongdin tann, at íbúðirnar kunnu gerast privat ogn, so hennara børn kunnu arva hana, hóast tey ikki búgva her.

Hóast Natka nærkast teimum 80 árunum, so arbeiðir hon enn partíð sum fysioterapeutur. Í

kibbutsin er einki sum eitur pensjónsaldur. Fólk arbeiða so leingi, tey orka og so nógv, sum tey orka.

Júst tá vit vóru har, var ein kanning kunngjørd, sum segði, at av øllum kannaðum økjum er livialdurin hægstur í kibbutsum. Frágreiðingin er kanska júst henda, at fólk verða ikki noydd at leggja frá sær, og Natka virkaði eisini sera røsk og bragdlig.

Sjálvt skjúrtur vóru felags Menakhem greiðir frá byrjanini hjá kibbutsin. Grundreglan var, at alt var felags, eisini klæðini. Hevði hann brúk fyrir eini skjúrtu, fór hann á vaskarið at fáa sær eina. Tá hon var skitin, var hon borin aftur, og so tók hann eina reina í staðin. Tað sama var galdandi fyrir onnur klæðir.

Løn var so at siga eingin. Íbúgvararnir fingur tað, teir høvdu brúk fyrir, og so eina lítla upphædd, sum kundi kallast lummapengar, um teir høvdu brúk fyrir onkrum smávegis, sum ikki var at fáa í kibbutsin.

Upprunaliga var alt sera

Natka arbeiðir framvegis hóast skjótt 80 ára gomul. Aldurin sær ikki út til at tyngja hana.

Menakhem hittir ein kunning, sum hann kennir frá fyrstu tíðini hjá kibbutsin.

Frá at búgva í tjöldum verður nú búð í vökrum húsum.

Gæta í kibbutsin.

primitívt, tí alt skuldi byrjað av nýggjum. Ta fyrstu tíðina búðu tey í tjöldum, sum vit síggja á eini mynd frá teirri tíðini.

Børnini búðu saman. Eitt eyðkenni fyri kibbutsin var annars, at børnini ikki svóvu saman við foreldrunum, men í serligum barnahúsum.

Um hetta greiðir Menakhem Ben Yami frá:

Okkara tvey børn búðu inntil tey vóru 2-3 ára gomul í felags barnahúsinum. Henda skipan hevði bæði fyrimunir og vansar. Fyrimunirnir vóru, at tað vóru serkøn starvsfólk, sum tóku sær av børnunum. Foreldrini kundu fara til arbeiðis uttan at stúra fyri børnunum, hóast tað tó liggur í menniskjansliga náttúruni at hugsa um børnini. Foreldrini kundu so hugna sær saman við børnunum, tá tey høvdu frí, og trupulleikar við uppalingini kundu vera latnir pedagogunum. Fyri pápar var hetta ein frálík skipan, tí teir sóu vanliga bert børnini á kvøldi kortini.

Sum frá leið var tó komið eftir, at hendan skipan var ikki góð fyri børnini, og viðhvørt gav hon teimum sálarligar trupulleikar. Hóast ansað varð eftir børnum um náttina, so komu tey tó at missa ta umsorgan, sum bert foreldur kunnu geva teirra børnum. Hon er hóast alt tað týðningarmesta fyri menning av børnum.

Fjølbroytt vinna. Grundarlagið fyri lívinum í kibbutsin var fyri ein stóran part landbúnaður, men eisini fiskiskapur. Henda kibbutsin lá út ímóti sjónum, og teir áttu ta einu tíðina fyra trolarar, og tá er tað, at Menakhem gerst fiskimaður og skipari.

Alt hetta er rættiliga nógv broytt, men grundreglan er tann sama, at øll eiga alt í felag. Her eru

ymsar vinnur. Tann, sum er tann mest áhugaverda – sæð frá okkara sjónarmiði – er alingin. Her ala teir ymisk sløg av fiski, sum Sankta Pætursfisk, karpur, grey mallet og sea bass. Eisini hava teir klekingarstöð til akvariufisk, sum verður útfluttur til allan heimin.

Samlaða framleiðslan er umleið 2.000 t av alifiski, sum svarar til um 10% av samlaðu framleiðsluni í Ísrael. Her er eisini eitt virki, har fiskurin verður slátraður, og har kølingin er sera umráðandi í øllum hitanum.

Eisini er landbúnaður, har nógv sløg av fruktum verða framleidd, og so er eisini neytahald. Her er eisini ein plastikverksmiðja og hátøkniframleiðsla í kibbutsin, so her er nóg mikið at gera fyri hvørja hond.

Yvirskotið fer í felags grunn. Yvirskotið av hesum framleiðslum fer í ein felags grunn, sum verður umsitin av eini nevnd, sum verður vald demokratiskt av øllum fólkinum í kibbutsin. Vinnugurin verður so brúktur til gagns fyri allar íbúgvvarnar. Eitt dømi um hetta er, at tað verður veitt eitt ískoyti til vanliga fólkapensjónina, so tey gomlu eru tað betri fyri enn onnur í Ísrael.

Eitt annað dømi um skipanina er tann stóra prýðiliga matstovan, har vit finga ein leskiligan bita. Tað er ikki langt síðani, at tað var púra ókeypis at eta her, men nú fæst matur fyri ein bíligan penga. Hetta ger, at tað er eins bíligt at eta her sum heima, og hetta gagnnýtir Natka eisini flestu dagar í vikuni.

Upprunaliga búðu 100-200 fólk í kibbutsin, men nú er fólkatálið 1.300, og ein triðingur eru børn. Her er ein stórur skúli, tí børn koma eisini aðra

Loftmynd av kibbutsin.

staðni frá at ganga í skúla her. Nógv ítriv er eisini, tí her er svimjihylur, seglbátar, tennisvøllir, fótboldsvøllur og ein holl at spæla kurvabólt í. Siglt verður í alidamminum, og her ber eisini til at leiga eina tráðu, so eitt kók av egnari veiðu kann fáast heim við.

Maagan Michael er eisini eitt fuglaparadís, og her var sera hugnaligt við nógvum trøum. Loyvt var ikki at koyra bil í bygdini. Fólk nýttu eitt slag av elektriskum súklum.

Tollyndið er framvegis stórt. Fyri nøkrum árum síðani tóku tey ímóti 111 muslimskum flóttarfólki úr Kosovo, sum hava trivist væl millum allar jøðarnar.

Gamalt skip. Fyri nøkrum árum síðani var funnin ein forvitnislig fornleivd her á staðnum. Hetta var eitt 2400 ára gamalt skip, sum hevði verið nýtt til farmaflutning á leiðini. Skipið hevði verið 13,5 m. langt og 4 metur breitt. Funnir vóru eisini nógvir lutir av skipinum, og hefur hetta verið við til at lýsa lívið á hesum leiðum enntá áðrenn Jesu føðing.

Sigast kann, at vitjanin í

Sláturvirki.

Maagan Michael var sera áhugaverd, og hon gav eitt innlit í ein týðningarmiklan part av samfelags-

skipanini í Ísrael. Víst er hon undir broyting, men framvegis er nakað væl eftir av góðum gomlum

felagsskapi og -anda. Í sær sjálvum er her sera hugaligt.

Roknskaparleiðari

Søkt verður eftir roknskaparleiðara til Skipaefirlitið. Uppgávurnar eru í høvuðsheitum at vera nærmasti medarbeiðarin hjá deildarstjóranum í sambandi við fíggarstýring og bókhald, og annars hjálpa til við øðrum uppgávum eftir tørvi.

Til starvið krevst útbúgving sum skrivstovufólk. Starvið verður lønt samb. sáttmála millum Starvs-mannafelagið og Fíggaráráðgjafi í Lønartøl 4. Hann ið settur verður, má tola broytingar í starvinum. Starvstaðin er í Løntuni er Skipaefirlitið í Miðvági.

Umsóknir saman við møguligum avritum av prógvum og viðmælum skulu sendast til:

Skipaefirlitið

Box 26

370 Miðvágur

Umsóknir skulu vera Skipaefirlitinum í hendi í seinasta lagi 27 oktober 2006 klokkan 1430.

Meira fæst at vita um starvið við at venda sær til Skipaefirlitið tlf 355600 og tosa við Óla Hans Hammer Olsen deildarstjóra.

Dánjal var beiggi Jóan Petur

3350F03234

Í FF-blaðnum nr. 376 – 21. september 2006 var hendan myndin av Dánjal Joensen úr Vági. Har stendur at hann var sonur Jóan Petur hjá Mouritsi.

Hetta er ikki rætt. Dánjal var beiggi Jóan Petur.

Jóan Petur varð kallaður: Jóan Petur hjá Mouritsi, og Dánjal varð kallaður Dánjal hjá Mouritsi.

Teir áttu eisini ein beiggja, sum æt Laurits, og sum búði á Oyrabakka. Hesir triggir áttu hvør sín son, sum æt Mourits.

Og so var ein beiggi aftrat, sum æt Jens, og varð kallaður Jens hjá Mouritsi.

Í komandi blaði fara vit annars at umrøða bókina, sum Absalon Absalonsen hevur skrivað um Jóan Petur.

Gomul manningarmynd

3350F03227

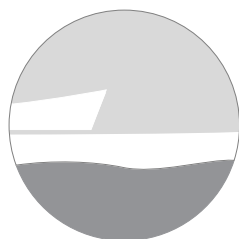
Hetta er Niclas Olsen, Undir Heygnum á Tødnesi í Kollafirði, f. 29.5.1883. Hann var sonur Skála-Jens og Siggú f. Niclassen.

Klaksvíkar Sjúkrahús

Ortopædkirurgiskur skómakari og bandagistur frá SAHVA vera á Klaksvíkar Sjúkrahúsi 7. nov. og 8. nov. 2006 og á Landssjúkrahúsinum 9. nov. 2006.

Tíð fæst við at ringja á tlf. 45 45 45 mánadag og týsdag kl. 10 - 12 í seinasta lagi týsdagin 31. okt. 2006.

THOR

P/F THOR takkar øllum starvsfólki, viðskiftafólki og veitarum fyri góð ynskir og blómur í samband við, at felagið varð kosið til ársins virki 2006.

Byggimálsviðgeri

Søkt verður eftir tveimum starvsfólki til byggimálsviðgerð. Talan er um tvey fulltíðarstørv á byggi- og bjarskipanardeildini.

Høvuðsuppgávur

- Byggimálsviðgerð
- Byggjefirlit
- At fyrirleika mál, ið skulu leggjast fyri byggi- og bjarskipanardeildina, og skipa fyri avgreiðslu av nýðar- og býráðssamtøkum
- Samkifta við borgarar, feløg og stovnar

Førleikakrøv

Umsøkjari skal vera útbúgvin tekniskt hjálparfólk, byggjetechnikari ella hava viðkomandi handverkarútbúgving. Harumframt skipar kommunan fyri skeiðum í byggimálsviðgerð í Danmark.

Umsøkjari skal duga væl at samskipta og helst hava kunneika til telduferritini MS Office, AutoCad ella Microstation, men hetta er tó ikki nokur treyt.

Byggi- og bjarskipanardeildin er partur av teknisku fyrirkomandi. Á deildini starvast 4 burturav við málsviðgerð av umsóknum um byggiloyvi v.m.

Árliga verða umleið 150 ymisk byggiloyvi givin.

Lesið meira um onnur størv á www.torshavn.fo/leysstovr

Persónligir eginleikar

Umráðandi er, at umsøkjari dugir væl at leggja sær arbeiðið til rættis, er fyrirkomandi, kann arbeiða sjálfstøðugt og er til reiðar at luttaka í øðrum arbeiði á deildini enn omanfyri nevnt.

Setanarviðurskifti

Starvið verður sett skjóttast til ber. Løn og setanartreytir sambært sáttmála við arvarðandi yrkisfelag.

Meiri fæst at vita

um starvið við at venda sær Magna Dalgaard, leiðara ella Mikael Viderø, bjarskipanardeild, tlf. 302010.

Umsókn

Umsókn saman við viðmælum og upplýsingum um útbúgving og royndir, skal vera Tórshavnar kommunu, postsmoga 32, 110 Tórshavn í hendi í seinasta lagi mánadagin 30. oktober 2006. Viðmerk á umsóknina „Starv á byggi- og bjarskipanardeildini“.

Vit bjóða búningarmøguleikar og góð arbeiðsviðurskifti.

Byggi- og bjarskipanardeildin er í sama bygningi sum Snarskrivan.

Tórshavnar kommuna

Samrøða við Andreas í Tarti – 3. partur:

At taka úr
blaðnumSíðurnar 9, 10,
15 og 16 eru
samanhangandi
og kunnu takast
úr blaðnum

Við Jóan Magnus í Gøtu

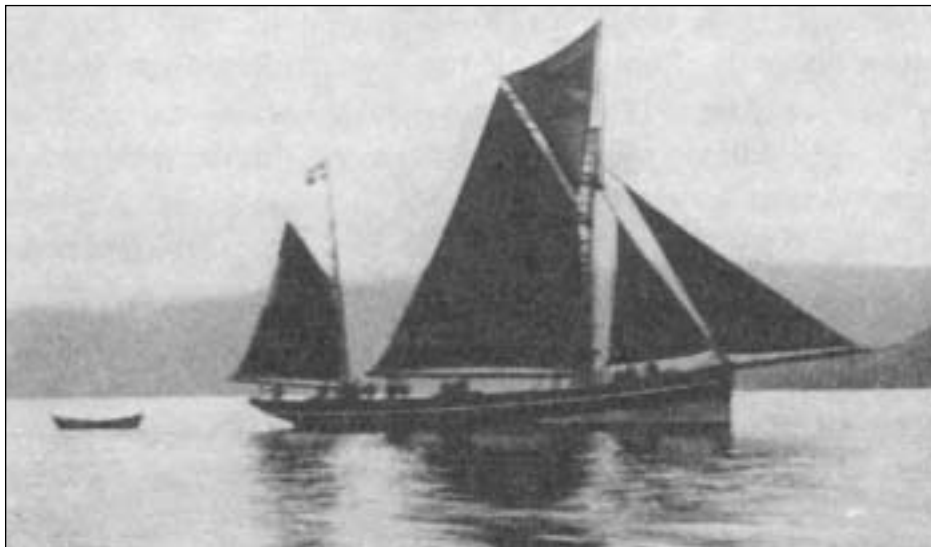
Í hesum triðja partinum av síni frásøgn greiðir tann knapt 100 ára gamli Andreas frá síni sigling saman við Jóan Magnus har Niðri úr Syðrugøtu. Hann greiður eisini frá teimum vanlukkum á sjónum, hann minnst frá 1924-1930. Ikki var tað gamansleikur at vera til skips!

1924 var eitt vanlukkuár

Árið 1924 var eitt vanlukkuár. Tann 29. februar gongur "General Gordon" av Tvøroyri burtur í einum kavastormi á veg til Íslands. Allir 19 av manningini umkomust, av hesum vóru teir 11 úr Hvalba.

Eg minnst, at tað vóru fleiri suðuroyarskip, sum høvdu verið uppá prei at spyrja, um vit høvdu sæð General Gordon. Tá hevur hann verið saknaður.

Seinni er komið fram, at skipið møgliga er ásiglt av einum enskum trolara. Beiggi skiparan á General Gordon fortaldi mær, at einaferð komu tveir av manningini á hesum trolara til ilnar. Tá skuldi annar siga við hin: "Hetta skal ikki vera sum við "General Gordon", og víst varð til hesa ásigling, sum annar av monnunum legði hin undir at hava ábyrgdina av. Sagt varð, at "General Gordon" hevði 3 forsegil og 2 toppsegil, sum øll endaðu inni á dekkinum á trolaranum. Tað skal nú eisini sigast, at tá

William Cloves, sum Andreas var við í 3 ár.

slíkar vanlukkur henda, verða eisini nógvar søgur. Men ein slík søga lýsir eisini nakað um viðurskiptini tá, tá tíðindatænastan annars var sera avmarkað.

Tann 3. apríl siglir "Anna" av Toftum á land við Grindavík í illveðri, og 17 mans umkomast. Teir flestu róku á land sum lík og vórðu grivnir í gamla kirkjugarðinum í Reykavík. FF-blaðið hevur havt frásagnir um hesa vanlukku.

Tá var einki sum æt telefon umborð á skipinum, og tí frættu vit ikki um hetta, fyrr enn vit komu inn.

1925

Nú er tað í 1925. Hetta árið vóru sáttmálasamráðingar, og skipini fóru ongán veg, fyrr enn sáttmálin var komin í rættlag. Sett vóru fram rættliga stór krøv. Einki skuldi kunna forða frábyttsrættin, sum var fremsta tryggin hjá

fiskimonnum at fáa "rættan" prís. Teir vildu hava peningin kontant rindaðan, tá reiðarin keypti hann. Fiskimenn vildu hava alt slógvíð í sín part, og parturin til fiskimenn skuldi fara uppá 37%, tá skipið fiskaði meira enn eitt vist. Hetta kundi alt ljóða rímligt, men nú vóru fiskaprísirnir niðurgangandi, og tá var ikki so lætt at fáa krøv, sum kostaðu pening, eftirlíkað. Tað vóru fleiri fundir hildnir,

Tað eru ikki nógvar listarverk gjørd sum lýsa lívið hjá fiskimonnum. Men her síggja vit eitt teirra, sum er gjørt av italienska listarmanninum Gianfranco Nonne.

men eingin semja kom í lag. 1. mars kallaðu amtmaðurin og formaður lögtingsins álitismenn saman í Havn. Eftir ein 14 tíma langan samráðingarfund eydnaðist þórtunum at koma til eina semju.

Viðvíkjandi útgjalding av húru varð ásett, at fiskur, sum er landaður áðrenn juli mánaði var av, skuldi verða útgoldin, áðrenn oktober var av. Annars skuldi vera slætt borð á nýggjárinum. Ágóði, sum ikki varð heintaður, skuldi sendast við postinum.

Ein onnur regla var, at manningin skuldi veiða gággur til agn uttan samsýning! Hetta vóru ikki stórar broytingar, men tær vóru tó stig framá.

1925 var eitt so serligt ár. Vit fóru avstað fyrstu viku av mars, tá vanliga var farið á Suðurlandið. Men vit fóru fyrst út undir Føroyar, tí tað var liggjandi vesturætt, og vit komu at royna eina heila viku undir Føroyum á Mýlingsgrunninum. Tað var ikki fiskiveður, tað var sleingjandi, sum man plagdi at siga, men tað var tó so mikið, at vit fiskaðu alla vikuna, og vit fingi 1800 fiskar hesa vikuna.

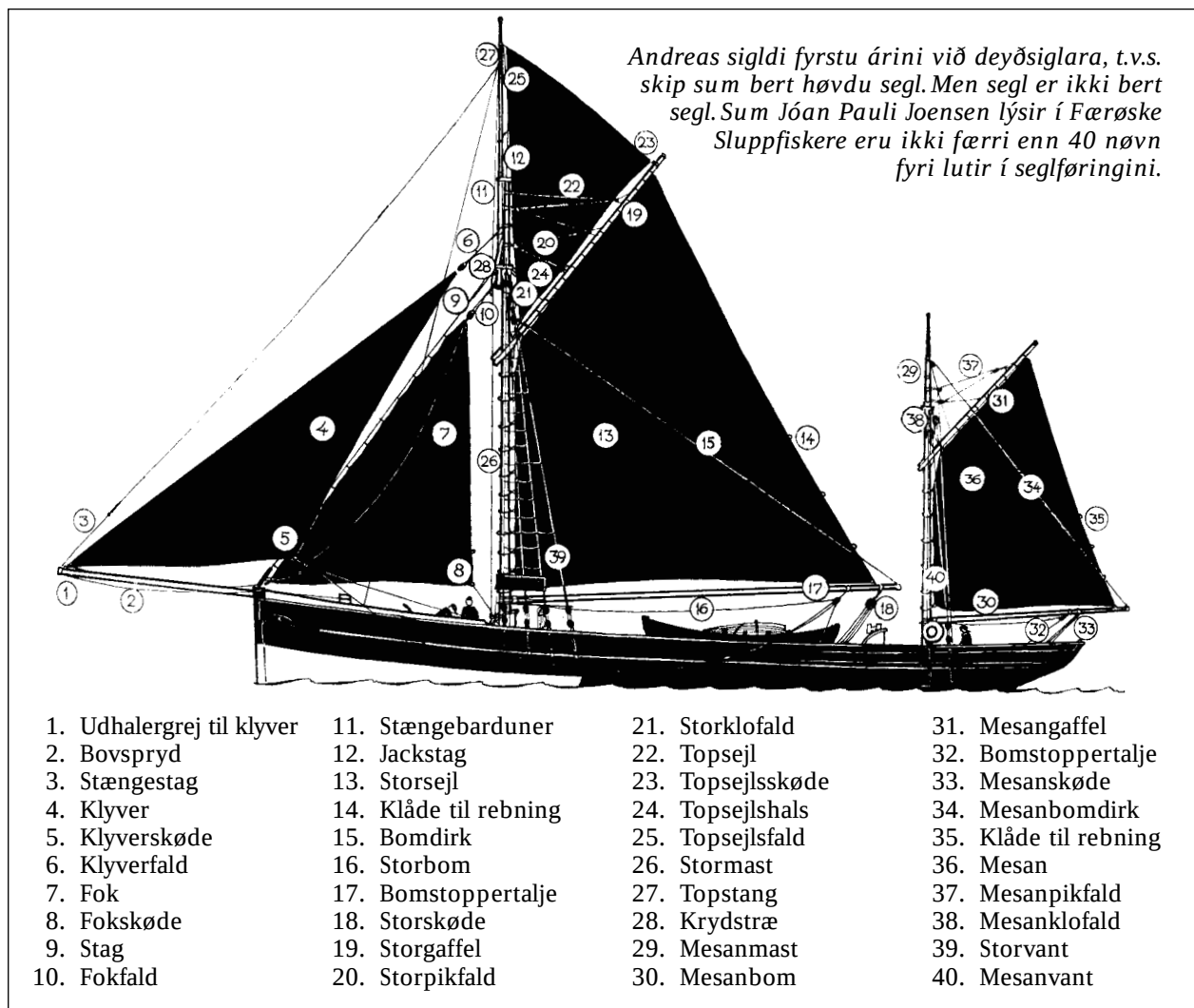
Tá leygarkvöldið kom, orðnar skiparin, at vit skulu heysa fókuna og hava hana miðskips og

leggja bakk yvir til Íslands. Hetta var á vesturætt, mestsum ímóti, men hon var eitt so vælsignað lætt siglandi skip. Soleiðis lógu vit bakk allan vegin yvir til Íslands. So ringt var veðrið tað várið, at "Sæborg" rak tvær ferðir aftur á Føroyar. Hon hevði ikki kastað á páskum. Tá høvdu vit 6.000 fiskar. Hetta var árið, tá "Sigurfarið" var besta skip í flotnum av sluppum. Hann fekk 26.000 fiskar undir Føroyum. Besta skipið á Suðurlandinum var "John Bull", sum hevði 20.500 fiskar, og "William Clowes" var næstbesta skip við 18.500 fiskum.

Eg ørminnst um, at "Eklíptika" hjá Jákup Heinesen í Klaksvík fekk 14.000 fiskar í Meðalandsbuktini, men her var fiskurin so sera stórur. Her mundi hann vera bestur til vekt. Var tað ikki merkligt, at skipini skuldu fara á Suðurlandið, tá nóg mikið av fiski var undir Føroyum? So vanabundir vóru menn. Her vóru tveir oyndfirðingar, sum fórdi skip, sum royndu undir Føroyum. Teir vóru illa mannaðir, og kortini lógu teir um 12.000 fiskar, 150 skippund. Hetta vóru bestu skip í Klaksvík.

Eg var 3 ár við "William Clowes". Tað var ein vel digur túrur tann túrurin í

Framhald á næstu síðu

Andreas sigldi fyrstu árin við deyðsiglara, t.v.s. skip sum bert høvdu segl. Men segl er ikki bert segl. Sum Jóan Pauli Joensen lýsir í Færøske Sluppfiskere eru ikki færri enn 40 nøvn fyri lutir í seglføringini.

1. Udhalergrej til klyver	11. Stængebarduner	21. Storklofald	31. Mesangaffel
2. Bovspryd	12. Jackstag	22. Topsejl	32. Bomstoppertalje
3. Stængestag	13. Storsejl	23. Topsejlskøde	33. Mesanskøde
4. Klyver	14. Klåde til rebning	24. Topsejlskøde	34. Mesanbomdirk
5. Klyverskøde	15. Bomdirk	25. Topsejlsfald	35. Klåde til rebning
6. Klyverfald	16. Storbom	26. Stormast	36. Mesan
7. Fok	17. Bomstoppertalje	27. Topstang	37. Mesanpikfald
8. Fokskøde	18. Storskøde	28. Krydstræ	38. Mesanklofald
9. Stag	19. Storgaffel	29. Mesanmast	39. Storstang
10. Fokfald	20. Storpikfald	30. Mesanbom	40. Mesanvant

1925. Tað var ofta, at tað var spurt í bankanum, hvussu tað stóð til hjá reiðaranum. Hetta gjørdi Føroya Fiskimannafelag eisini, her var Rasmus á Háskúlanum skrivari. Har hevur vist ikki staðið nógv væl til. Og so varð tikið burtur úr, býtt frá. Beiggi bestamannin sum var Hálvdan Christiansen úr Leirvík, men búði í Klaksvík, tók sær av fiskinum og turkaði hann fyri okkum. Væl man hava verið arbeiðt, tí eg fekk eina stóra inntøku, sjálvt um eg bert var miðlingur at fiska. Eg fortjenti kr. 1.300, og hetta var ein veldig inntøka tá í tíðini. Hetta svaraði til tilfarið til eini hús. Eg havi hoyrt tað, at "William Clowes" fiskaði fyri kr. 80.000 hetta árið. Tað einasta, hon fekk av nýggjum hetta ár, var ein stormklivari, so nakað væl má hava verið til avlops.

Óført skúlastip
Sum nevnt var Jóan Magnus skipari. Hann hevði siglt við Magnus á Viðareiði. Tað má hava verið eitt óført skúlastip. Tær pøsir vit brúktu, sum Jóan Magnus seymaði sjálvur. Hann hevði heft ringar í erva og neðra, teir vóru úr hørðum manilla. Tað vóru pøsirnar, vit brúktu. Hetta hevði hann lært umborð hjá Magnusi á Viðareiði. Pøsirnar vórðu fyri ein stóran part brúktar til at hála sjógv við undir reingerð av fiskinum.

At hála sjógv var eitt arbeiði fyri seg. Undir fleking og seinni, tá fiskurin varð koyrdur í lastina, var tað arbeiðið hjá einum manni at hála sjógv, so fiskurin kundi vaskast fríur fyri blóð. Hetta var sera stríggjð og kundi eisini vera vandamikið. Í ringasta fall kundi ein full

FF-bláðið kundi hesi árin, sum Andreas greiðir frá, siga frá mongum sorgarleikum, sum Andreas eisini minnst. Her er tað um vanlukkuna við "Florence".

spann av sjógv hála ein mann fyri borð, tá siglt varð. Men her vóru vit lærdir, hvat vit skuldu gera. Um skipið sigldi, skuldi pøsin koyrast út har frammi, og so skuldi tann sum hálaði sjógvin fylgja við aftureftir, meðan spannin fyllist.

Hetta er enn eitt dømi um, hvussu lítið var av hentleikum.

Seinni var sjógvurin jú

pumpaður av maskinuni. Hetta var eitt ótrúliga stórt framstig. Vit hava sæð eitt bræv, sum reiðarin, Niels Juel Mortensen, í 1928 sendi Bartal í Kass at biðja hann vera skipara á "Fraganes". Niels Juel greiðir frá, at skipið hevur fingið motor. Men tað var so framkomið, at moturin varð settur til ein pumpu, sum kundi pumpa sjógv umborð m.a. til reingerð

av fiskinum! Tað var tó bert so við og við, at hini skipini fingi hendan framúr hentleikan.

Tá vit lógu í stilli, lærði Jóan Magnus okkum at gera spleysingar og knútar av øllum møguligum slag. Og vit vórðu lærdir, hvussu alt kallaðist umborð á skipi. Tað var hvør nagli sum hevði navn. Hann var óførur.

At taka vatn var ikki bert sum at siga tað. Her skal eg greiða eitt sindur frá, hvussu stríggj tað var at fáa vatn. Í dag verður vatn gjørt úr sjógv við framkomnari tøkni. Undan tí varð tikið vatn, við at ein slanga varð sett í spunslíð á vatntanganum, og so varð skrúvað frá, til tað var fult.

Fyrstu árin, eg minnst, máttu vit javnan inn í Íslandi eftir vatni. Tá varð klyvarin lagdur fremst og aftast í bátin. Síðan varð róð til lands, har onkur á mundi vera. Manningin fór so við spannum at taka vatn úr ánni og stoyta í bátin. Tá hann var passaliga fullur, varð róð at borði og so um aftur. Nú skuldi báturin tømast pøs fyri pøs, sum so varð borin niður í lugarið og stoytt í spunslíð á vatntanganum.

Eina ferð minnst eg, at vit bóðu ein franskan trolara um vatn, og var hetta í 1925. Tá vóru franskmenn so framkomnir, at teir gjørdur vatn burtur úr sjógv. Hetta var gamaní. Vit lögdu at franska skipinum og fyltu bátin við finasta vatni, sum varð handað í pøsum umborð til okkara.

Í 1925 vóru í flotanum 148 træskip og 3 damptrólarar, har manningin er mett til 3.000 mans. Afturat hesum kemur útróðrarflotin, sum var 182 maskin- og motorbátar. Týðningarmesta útflutningsvøran var klippfiskur, og 90% av honum varð útfluttur til Spania.

Var saman við Havstreym

Eg kann nevna, at ein av manningini á "William Clowes" var Hans Jacob Havstreym, sum í 1932 varð valdur til formann í fiskimannafelagnum, og sum gekk burtur sama vár við "Immanuel". Hann var við saman við beiggjanum Hans Petur. Hans Jacob hevur verið um 20 ára aldur tá, men tað sást, at hann var ein sera gløggur unglingi, og hetta gekk eisini sjón fyri søgn sum frá leið, og sum eisini hevur verið greitt frá her í blaðnum.

Símun Pauli í Konoy var formaður í fiskimannafelagnum fyrstu árin, Andreas var til skips.

Rasmus á Háskúlanum var skrivari.

Andreas var saman við Hans Jacob Havstreym úr Norðragøtu, sum var valdur til formann í 1932, men sum gekk burtur sama vár.

Ein annar av manningini, sum eg minnst serliga væl, var Eliesar í Tjørnstovu úr Norðragøtu. Hann stóð fremstur, sum ikki var besta plássið. Hóast hetta var hann nógv bestur at fiska. Eliesar var pápi til m.o. Esmar og Elsu Jacobsen.

1926

Í 1926 var eg aftur við William Clowes, tað gekk eisini gott.

Í 1927 við Irex

Í 1927 hendi nakað kollveltandi í sáttmálanum

hjá Fiskimannafelagnum. Nú høvdu so mong av fiskiskipum fingið motor ísett, at hugsast mátti um at vissa motorpassaranum fasta løn, og hetta ár kemur í kontraktina, at lønin skuldi vera kr. 80 um mánaðin, tá motorurin var undir 50 hk., kr. 100, tá hann var frá 50-100 hk og kr. 150, tá hann var meira enn 100 hk.

Hetta ár fari eg við Irex, har Absalon á Skála var reiðari, og skiparin var tann sami Jóan Magnus. Irex gekk gott í stilli. Hon hevði motor, og tað var ein veldigur munur at hava motor móti bert at hava seglini at líta á. Motorarnir vóru tó ofta bert til at taka. Ikki var motorurin kortini stórrur. Hann var 30 hestar Skandia.

Absalon var ein deiligur reiðari. Høvdu allir verið sum hann, so hevði ofta staðið betri til. Vit vóru nógvir oyndfirðingar, sum sigldu út av Skála við Irex, Columbus og Tvey Systkin, sum Absalon átti. Hann keypti fiskin sjálvur og turkaði hann. Tað var Zakaris í Streymnesi, sum kom við Irex til landið. Tað var hjá honum sum hjá nógvum øðrum, at skipini fóru fyri keks, t.v.s. fyri lítið og lætt.

Vanlukkan hetta árið
Hetta ár vóru tvær vanlukkan á sjónum, sum kravdu mong mannalív. Tann 21. mars varð Florence ásigld og fór at søkka. Samstundis var annar báturin brotnaður, og báturin, sum var eftir, tók bert 10 av teimum 17 monnum, sum vóru við. Tí mátti 7 menn standa eftir til ta lagnu, sum bíðaði teimum. Ein, sum var komin í bátin, var Jaspur Tausen, ættaður úr Høvi, búsitandi á Eiði. Tá sær hann ein vinmann hjá sær, sum hann sjálvur hevði biðið við, standa eftir umborð. Hann orðnaði fyri at býta um pláss, og Jaspur fór til botns við Florence. Hetta er ein tann mest hugtakandi og samstundis skakandi hending í okkara siglingarsøgu.

Eg minnst, at vit vórðu preiaðir av verjuskipinum "Fylla", sum spurdi, um vit høvdi sæð nakað til "Hafstein", sum var hitt skipið í hesi hending. Ótti var fyri, at tað eisini var farið, men so var kortini ikki.

Á heysti hendi ein onnur vanlukka á Eysturlandinum. Tá fór ein bátur av Riddaranum ørindi í land. Komnir inn í móti kemur eitt gjálv, og báturin kopp- ar. Bert ein av teimum 8

At taka vatn var ikki bert sum at siga tað. Hetta verður eisini lýst av Bárði Jákupsson. Vatnið verður ført umborð við árabáti, har segldúkur verður lagdur í hvønn sín enda av bátinum. So ræður um at finna ein foss á landi og oysa uppí. Og so umborð at fylla uppí tangarnar.

Kappingarførir prísir á fylgisveinatænastum
Vit veita tænastr frá Inmarsat og Iridium

inmarsat
Total communications Network™

IRIDIUM

Minningarhald teirra sjólatnu 1. november

Komandi mikudag, 1. november, verður sum vanligt minningarhald fyri tey, sum eru farin í sínum virki á sjónum seinasta árið.

Í Havn verður haldið hildið sum vanligt hevur verið í mong ár. Kl. 10 verður samkoma á Hotel Tórshavn, sjómansheiminum. Her talar fyrst lögmaður, sum eisini lesur upp nøvnini á teimum, sum eru farin, og síðan Bjarni Bæk, dómpróstur.

Síðan verður farið niðan til minnisvarðan í viðalundini, har lögmaður leggur krans og bøn verður biðin.

Kl. 20 er minningargudstænasta í Dómkirkjun, Havnar Kirkju. Her talar Inga Poulsen Dam, prestur. Aftaná gudstænastuna bjóðar sjómansmissiónin til ein drekkamunn á sjómansheiminum.

Sjólatin í 2006

Síðan 1. november 2005 eru hesir menn farnir á sjónum:

Hans David Petersen, Viðareiði, 23 ár.
Druknaði við Norðborg í Klaksvík 12. november 2005.

Kartni Reynheim, Tórshavn, 56 ár.
Druknaði 13. september 2006 við bryggjuna í Havn.

Mads Ingi Jensen, Nólsoy, 51 ár.
Druknaði 14. september 2006 við "Hvalnes"
í Nólsoyafirði á ferð til Havnar.

Tíðindi frá Bókadeild KFUMs

Bókadeild KFUMs hevur givið út bókina Frans í Assisi, sum Elin Mortensen hevur skrivað.

Í prædikum og andaligum talum verður ofta tikið til Frans í Assisi, serliga verða sólsangurin og bønin hjá Frans í Assisi tikin fram.

Elin Mortensen var í

eitt mannaminni lærari í Sankta Frans skúla í Havn. Tá var hon biðin at fáa sær kunnleika um henda merkismann í sambandi við árliga minningardagin

4. oktober, tá ið lærarar og næmingar koma saman til veitsluhald. Hetta gjørdi, at Elin gjøgnum árin kom at greiða fleiri hundrað næmingum frá um Frans í Assisi.

Men Elin helt, at hesin merkismaður enn hevur nógv at læra okkum nútíðarmenniskju, tí fór hon

at savna tilfarið í eina bók.

Og nú er henda góða og lættlesiliga bók komin í bókabúðirnar.

Janus D. Guttesen hevur prýtt bókina við vøkrum tekningum, sum hava samband við tað, ið stendur í bókini.

Frans í Assisi er 56 síður og kostar kr. 110,-.

Vestar verða latnir til allar næmingar í 1. flokki
Tryggingarlagið Føroyar í samstarvi við Róðis fyr Føroyskum Tryggingum

Forvitnislig grein um fiskiskap í Ísrael kemur í komandi blað

STÝRIMAÐUR TIL NORRÖNU

Vilt tú verða í fyrstu røð í føroyskari skipa- og ferðavinnu?

Smyril Line søkir eftir 2. stýrimanni til Norrönu. Vit bjóða honum/henni eitt spennandi starv umborð á flaggskipinum í føroysku ferðavinnuni. Starvið er avbjóðandi og fjølbroytt, og tú fært ein góðan møguleika at verða við í framhaldi menningini av Norrönu og Smyril Line – og harvið føroysku ferðavinnuni.

Títt komandi arbeiðspláss er eitt av størstu, bestu og nýggjastu skipum á Norðuratlants-havinum, og samstundis størsta skip føroyingar eiga. Hon tekur 1482 ferðafólk, 800 bilar og manningin, tá hon er mest, telur heili 118 fólk. Aftrat góðum starvstreytum bjóða vit hartil eina áhugaverda siglingarætlan, góða løn og góða frítíðaravtalu.

Førleikakrøv til 2. stýrimann:

- Skipsføraraútbúgving við minimum STCW áteknað vinnubræv sum stýrimaður av 1. stigi
- STCW áteknað GMDSS, GOC prógv
- Heilsu-, slökkileiðara-, roykkavara-, trygdar-, Crowd Management-, bjargingar- og onnur bjargingar/førleika prógv
- Arbeiða sjálvstøðugt og góð samstarvsevni.

Setanartreytir

Setanartreytir sambært sáttmála millum Skipara – og Navigatørfelagið og Reiðarafelagið.

Vit hugsa okkum, at tú hevur royndir frá ferðamannaskipum áður, men hetta er eingin treyt.

Umsóknir

Umsóknir við avriti av prógvum og møguligum ummælum skulu sendast til:

SMYRIL LINE

Financial Controller
M/F Norröna
P.O Box 370
FO-110 Tórshavn

Umsóknir skulu verða okkum í hendi í seinasta lagi 1. november 2006 kl. 12.00.

Nærmari upplýsingar um starvið kunnu fáast við at venda sær til Jørmund Vágadal á:

+298 34 49 92 ella
controller@norröna.fo

Smyril Line varð stovnað í 1982, og er í dag ein altjóða fyrirtæki við skrivstovum í Føroyar, Island, Noreg, Hetland, Skotland og Danmark um allan heimin. Umframt egnar skrivstovur, so hevur felagið eisini samstarvsfelagar í meginparinum av europeiska meginlandinum og restini av útheiminum.

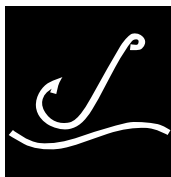
Vit hava stórt úrval av fiskireiðskapi til línu og snellu

Svøvlalínu frá 3,5 til 9 mm. Tit avgera sjálv,
hvussu langt skal vera millum svøvlarnar.

Húkar í ymsum støddum og sniðum. Rippaðir og órippaðir.
Teymar frá nr. 4 til 20 í fleiri litum.

Eisini eru handlarnir fullir av klæðum til sjó- og arbeiðsfólk.
Frá innast til uttast.

TEYMAVIRKIÐ
FO-620 Runavík · Tel. 473000

SNØRISVIRKIÐ
FO-700 Klaksvík · Tel. 455254

GLÆMAN
FO-100 Tórshavn · Tel. 318600

FÁIÐ FF-BLAÐIÐ RESTINA AV ÁRINUM ÓKEYPIS!

Hetta blað verður sent **i hvørt hús í Føroyum**. Hetta verður m.a. gjørt fyri at kunna um støðuna hjá fiskimannafelagnum til tøy til mæli, sum eru komin fram um at avtaka tær almennu skipanirnar fyri fiskimenn.

Hetta verður eisini gjørt fyri at kunna um FF-blaðið. Tað er æðvisi, og vit hava bert tiltak, sum ikki havur verið í hinum blaðunum.

Serligur dentur verður lagdur á fiskivinnutíðindi, fiskelagstíðindi, síðseguligt tiltak og viðgerð av samfelagsviðurskiptum. Her verður serligur dentur lagdur á at viðgera viðurskipti, sum ikki koma í hinar fjølmiðlarnar.

Tey eru nógvar sum siga FF-blaðið vera besta blað tey fáa, og fleiri halda ikki onnur blað. Vit bjóða nýggjum haldarum **at fáa blaðið ókeypist restina av árinum**. Tað er lættast at tekna seg við at ringja til tlf. 311569, eisini á kvæði, at senda fax til 318769, við at senda teldupost til ff-blað@post.olvant.fo ella við at senda inn haldaralegan niðanfyrir.

Nýggir haldarar fáa eisini seinasta blað sendandi við fyrsta partinum av forvitnisligu lissæguni til sjóe hjá tí knappliga 100 ára gamla Andreas í Tanti í Oyndarfirði. Teir fáa eisini seinasta ársrágreiðingina hjá Føroya Fiskimannafelag.

Frá postverkinum kemur seinast í árinum krav fyri 2007, sum er kr. 250. Fyri hetta fáast 24 blað.

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum
fyri bert 250 kr. um árið

Verður sent ókeypis – vit gjalda postgjald

Navn:

Bústaður:

Bygd / býur:

FF-blaðið · postsmoga 58 · FO-110 Tórshavn

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

Galeon bátar frá 14 til 53 føtrum

Power by
Volvo Penta

Bátatænastan Grim Kambsgøta 4 · Postsmoga 101 · FO-110 Tórshavn · Tel 311735 · Fax 313835

Móttøka fyri Páll

Seinasta hósdeg hevði Páll I. Joensen 25 ára starvsdag sum lærari á Maskinmeistaraskúlanum og Vinnuháskúlanum. Tað var heilt nógv møtt upp, hóast móttøkan ikki hevur verið lýst alment.

Her vóru verandi og fyrrverandi starvsfelagar og næmingar, umframt umboð fyri nógv stovnar, sum hava samband við maskinøkið, sum t.d.

Maskinmeistarafelagið. Tað vóru nógv talur hildnar, og her varð av øllum undirstrikað, hvør álitismaður Páll altíð hevur verið. Hann eigur sín part av æruni fyri, at maskinútbúgvingin er á einum so høgum støði, sum hon er enn. Vit vóru eisini við og lýsa vit móttøkuna við nøkrum myndum.

Umboð fyri næmingar handar Páll gávu við ynski um, at hann verður teirra lærari framyvir.

Nógv av fólki var møtt upp.

Magnus Simonsen, fyrrverandi stjóri á skúlanum, rósti Páll til skíggja.

Dávur Holm Jacobsen hevur verið næmingur hjá Páll, sum hann gav allarbesta ummæli.

Finnur Johansen hevur í nógv ár verið starvsfelagi hjá Páll og kundi bert bera honum alt gott.

Egon Øregaard, stjóri á Tekniska Skúla, tók til, hvussu góður vinur Páll altíð hevði verið.

Regin Olsen talaði vegna Maskinmeistarafelagið.

Niels Johannesen er formaðurur í felagnum fyri Maskin-skúlalærarar.

Andrew Christiansen helt røðu, og Trygvi Jacobsen situr undir liðuni á honum. Teir eru báðir lærarar hjá navigatørum.

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:
tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

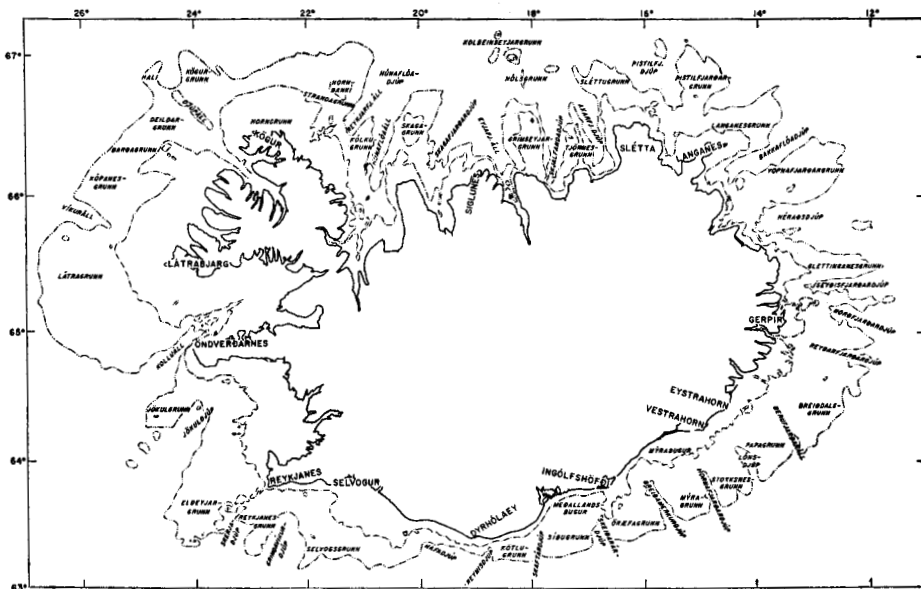
Framhald av síðu 10

monnunum kom frá hendingini við lívinum. Fimm teirra eru jarðaðir á Seyðisfjørðinum.

1928

Í 1928 fingur vit nógv á Suðurlandinum. Síðan fóru vit á Eysturlandið. Tá var tann sama manningin við. Tað vóru fleiri nólsoyingar, sum vóru fleiri ár við. Vit fáa 27.000 fiskar tann fyrsta túrin til Ólavsøku, og tað gav nógv. Tann seinna túrin verður ein maður sjúkur. Vit lógu har norðuri á Havkallabankanum. Hetta var leiðin hjá Jóan Magnusi um heystarnar. Og nú fara vit inn við einum sjúkum manni inn á Seyðisfjørðin. Hann kallast fyrri Skála Magnus. Vit koma inn, og tá koma útróðarmenn, tjørnufiskingar, sum høvdu verið til lands í Íslandi, hagar. Eg haldi, at teir høvdu verið í Húsavík og vóru á veg at fara heim, tí tað var so lítil fiskur. Hetta hevur verið fyrst í september mánaði. Og nú manglar okkum ein mann, og Hans Jakku hjá Peri kemur fyrri tann sjúka mannin umborð tann túrin. Vit fara so út á Lítlagrunn, teir kalla. Hetta er ein grunnur, sum er millum Kolmunnagrunnin og Glettingsgrunnin. Jóan Magnus hevði skitsað sær hann upp í kortið, so hann hevur kent hann fyrr. Tað blívur allar finasta veður hvønn einasta dag. Tað var stilli, og sildastimar kóka runt skipið.

Jóan Magnus kannaði botnin. Tað var ein bestemt botnart, sum Jóan Magnus vildi hava, og sum hann visti, at fiskurin stóð á, og var hetta á 100 til 120 farnar vatn. Sjálvur loddaði hann hvønn einasta fyrrapart fyrri at finna rætta botnin, inntil hann fann rætta botnartin. Hann smurdi margar uppundir loddid, og tá sá hann, hvar sandbotnur var. Og tá vit komu í rætta botnin, stóð á at draga hvønn einasta dag. Vit sóu hini skipini, tey lógu bara og róku eftir Kolmunnagrunninum. Vit lógu um 700 til 900 fiskar um dagin, hvønn dag. Tað var stilli hvønn dag. Hetta var heilt sjáldsam og er einasti slíkur september, sum eg veit um. Nú koma vit til 23. september. Tá helt hann, at tað var nokk fiskað. Tá høvdu vit 23.000 fiskar. Vit høvdu 6.000 í august, og restina fingur vit í september. Skiparin helt, at nú høvdu vit fingið 50.000 fyrri summarið, so hetta mundi vera nokk.

Fiskabankarnir kring Ísland. Úr bókini hjá Jóan Paula Joensen: "Færøske sluppfiskere".

Hetta var eisini nógvur fiskur og var eitt veldugt ár. Tað var bæði pláss og salt eftir í lastini. Men kanska hevur hann hildið skipið vera nógv lastað.

Tá man nógv ár seinni var á sild, var bæði full last og fult dekk, og tá bilti einki. So varin hevur Jóan Magnus verið. Vit fingur eisini eina góða reisu heim.

Ein skuldi trúð, at tað føldist strævið at fáa so nógvan fisk, men tað bilti als ikki. Hetta var so spennandi. Tað ringasta var hjá tí, sum var óheldigur at fiska. Hann hevði tað ringt. Tað kundi vera stóru munur á, hvussu tað beit í hjá teimum ymisku monnunum. Sjálvur var eg fyrru árin miðal fiskimaður, men tey seinnu árin var eg uppi í teimum bestu. Pápi fiskaði sum vanligt. Eg havi sagt tað og sigi tað. Tað er eisini lagna og ólagna. Maður stendur púra raskur og roynir at fáa fisk, og einki kemur á. Og man kann standa og stúra fyrri ikki at orka at draga tveir fiskar og ikki at fáa frið fyrri fiski. Tað havi eg erfarið. Eg

stúrði fyrri, at tveir fiskar komu á, men næstbestur var eg álíkvæl.

Jóan Magnus var uppá tann máta, at um vit lógu tá við deyðsiglara og ongan fisk fingur, og man sá onnur skip, helt hann, at fingur vit ikki fisk, so fingur vit onnur skip heldur ikki. Fólkið var nevniliga so gott, og tað var eisini ein kapping millum skipini at fiska. Hann hevði eitt gott sinnalag og var ikki í ringum lag, um eingin fiskur kom.

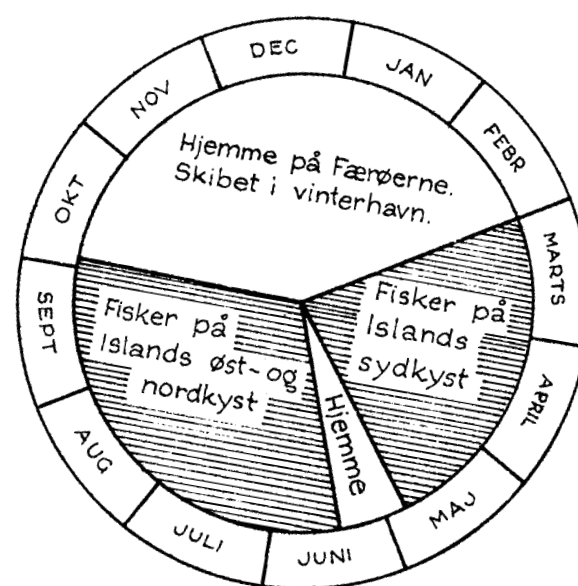
Jóan Magnus Thomsen, har Niðri í Syðrugøtu var ein óførur skipari.

Andreas fór seinni við Irex, har Jóan Magnus framvegis var skipari, men har Absalon á Skála var reiðari.

Hetta er havnin í Vestmannaoyggjum, har Andreas kom at rógva út.

Árið hjá sluppfiskimonnum. Úr "Færøske sluppfiskere".

Vanlukkan við Acorn Í 1928 hendi ein syrgilig vanlukka umborð á Acorn. Teir fáa ein sjógv, sum kemur niður í lugarið og festir í karbiddunkin, sum annars varð nýttur sum arbeidsljós á dekkinum. Eldur kom í, og sjei mans brendu til deyðis. Hetta má hava verið nakað so ræðuligt. Teir høvdu mót-vind og høvdu fleiri dagar inn á Reykjavík. Tað sigur eitt sindur um umstøðurnar tá, at tað var ikki annað at gera hjá teirri manning, sum var eftir, enn at manna skipið við íslendingum og at gera túrin lidnan.

Tað gekk eisini væl í 1929, men serliga minnst eg 1928 sum eitt serstakt gott ár. Hetta var eitt ár burturúr.

Róði út

Tað einasta ár, eg havi róð ordiliga út við áttamannafari, var tann veturin. Eg kann minnst eitt ella tvey fyrbrigdi frá hesum útróðri. Vit vóru og fiskaðu gággur við áttamannafari. Hetta var veturin 1928/29 her úti í havinum, sum vit kalla tað, har Kallurin kemur undan. Tað er finasta veður, og vit eru seks mans við bátinum. Vit høvdu sett gággu-línur og fara at draga hana. Vit rógva suður móti Nestanga yvireftir. Nú stendur ein kópur beint frammanfyri bátin. Eg skal siga tær tað, at hetta dæmdu teimum gomlu einki. Vit fingur drigið gággu-línuna aftur, men tað var ikki meira enn, vit kláraðu okkum til lands, ein so-vorðin stormur bleiv. Tað er vanliga kent, at ein skal venda aftur, tá ein kópur er frammanfyri bátin.

Annars kann eg eisini fortelja, at vit plagdu at syngja, tá vit komu norður fyrri Stongina. Tað var tað gamla hjá oyndfirðingum. Men nú er einaferð, vit fara út um oyggjar. Tá vit koma út móti oyggjunum,

tað var finasta veður, har vit róðu. Nú hoyra vit song úti í oyggjunum, tá Viðoyggjin kemur undan. Tá var tað ein bátur sum sang, og teir vildu meina, at hann var úr Oyndarfirði og kallaðist Smuttur. Teir vóru so sera góðir sangarar umborð har. Eg havi annars ikki hoyrt, at teir sungu tær ferðir, tá teir fóru útum oyggjar. Tað gjørdi formaðurin hjá okkum heldur ikki. Teir, sum vóru við Smutti, vóru skyldmenn hjá mær, Antines var mammubeiggi mín. Hetta var ótrúliga hugtakandi at hoyra.

Tað var nógvur fiskur at fáa, men tað var bara toskur. Vit fingur nógv illa eina ta einastu hýsu.

Eg skal nevna eitt fyrbrigdi frá teirri tíðini. Nakrir av húkunum vóru merktir, og teir fiskar, sum komu á teir húkarnar, átti tann, sum átti húk, og var hetta fólk á landi. Eivind Petersen, sum eigur tann gamla handilin í Oyndarfirði, hevur í sínum bókum sæð, at konufólk hevur avreitt. Hetta eruttan iva frá slíkum húkum.

1929

Hetta ár royndu vit á Kolmunnagrunninum við Irex. Tað var komið út í september mánað, og tað bleiv illveður. Vit lögdu bakk og lógu einar 14 dagar. "Eklíptika" var har eisini, men hon fór inn á Norðfjørðin at kroka, meðan illveðrið var. Tað mundi vera antin 23. ella var tað 27. september, tá fóru vit heim. Tað gekk hampiliga væl, men so fingur vit ein stóran sjógv og mistu laduportrið og báðar bátarnar, men tibet-ur var eingin maður á dekkinum. Skiparin hevði droymt ta náttina, at vit vóru nær við at fara. Vit komu inn á Klaksvík, og tá var Absalon glaður.

Veðrið blíðkaði í okto-

Framhald á næstu síðu

ber, og "Ekliptika" fiskaði ein 12000 fiskar ella 200 skippund hendan mánaðin, og var hetta stak gott. Árið var eisini hampiliga gott hjá okkum.

Í 1930 til Vestmannaoyggjar. Í 1930 fari eg til Vestmannaoyggjarnar at rógva út. Tað var ein maður úr Funningsbotni, Elias, sum ringdi til mín at biðja ein mann afturat mær at fara yvir í Oyggjarnar at rógva út við motori. Eg haldi, at vit vóru 12 mans úr Føroyum, sum fóru yvir tað várið. Vit vóru ein føroyingur við hvørjum báti. Teir vóru triggir úr Funningsbotni. Tað vóru Johan Hansen, Elias Joensen og Jens Kjeld. Úr Oyndarfirði var umframt meg sjálvan Poul Martin Anthoniusen, bátasmiðurin. So var Dias, Jákup Andreas Jacobsen, úr Svínáum, Ísak Nysted frá Norðskála, og so var ein úr Vík. Eg minnst ikki navnið á honum, men hann druknaði yviri í Oyggjunum.

So var ein av Toftum og tveir úr Skálavík. Vit fóru yvir við ferðamannaskipinum "Lyru" fyrst aftaná nýggjár. Lyra má hava verið rættiliga vánaligt skip, tí tað kom nógvur sjógvur niður í kahúttina, so vit máttu brúka stívlar niðri undir.

Tað var ein stórreiðari, sum átti fleiri bátar, sum vit komu yvir til. Hann var størsti reiðari á Oyggjunum og kallaðist Gunnar Ólason. So vítt eg veit, var hann 96 ár, tá hann doyði. Hann átti fleiri bátar. Eg fór so við einum báti, „Magnus“, sum var merktur 12 t, hóast veruliga stóddin var 14 t. Men hetta kravdi prógv fyri at føra bátin, og tað høvdu ikki allir. Skiparin legði ikki nógv fyri, so vit fingum enn hinir bátarnir.

Poul Klein er uttast høgrumegin á aftara raðnum. Frammanfyri hann er mamma hansara Malena Poulsdatter í Tarti, sum er avmyndað saman við tveimum børnum og trimum ommubørnum. Poul er langabbi Kristian Martin Rasmussen.

Men hann var ein sera fittur maður. Vit royndu við línu og gørnum. Vit fingum mánaðarløn og vist fyri fiskin og frían kost. Fiskurin varð taldur. Eg ørminnist um, at vit fingum 36.000 toskar. Eg var umborð á tó óhepnasta bátinum, og afturfyri fekk eg fría reisu heim. Tað var pent gjørt. Vit búðu á landi í eini barakk, har nógv onnur búðu. Eg minnst tveir "sveitakallar", t.v.s. at teir komu frá landinum av. Eg haldi, at teir lærdu til prest. Annar kallaðist Felix. Tá eg fór úr Oyggjunum, var fortjenastan 700 kr. Tað var bara gott.

Ernestina fór á land. Hetta var várið, tá Ernestina fór á land, og hetta

minnst eg eisini væl. Vit vóru útróðnir tann dagin. Tað var so ræðulig kalt. Eg kann minnast, tá vit drógu línuna frá spælinum, at tað frysti, so hvørt kveilirin kom niður í stampin. At nakað menniskja skal vera komið livandi frá hesi hending er ótrúligt.

Fyrsta, vit komu inn, frættu vit um hesa ólukkuna. Hon hevur verið umrødd í FF-blaðnum í 2000, tá farið varð ein minningartúr til staðið. Hetta hendi í samband við, at 70 ár vóru liðin. Søgan er kend av teimum flestu, men í stuttum sigldi Ernestina á eitt sker á Suðurlandinum í ringasta veðri og kavaroki. Í fyrsta umfari fór øll manningin upp í rigningin. Men tá 8 mans

vóru skolaðir fyri borð, helt Ziska Jacobsen úr Klaksvík, at okkurt mátti gerast, um ikki allir skuldu fáa somu lagnu.

Tískil svam hann í land og fekk samband millum land og skip. Hetta bjargaði lívinum á 17 av teimum 18 monnunum, sum vóru eftir.

Ein eldri maður var meistari við hesum bátinum, eg var við. Hann búði har í Oyggjunum. Hansara maskinmeistaraløn var, at hann fekk fasta mánaðarløn, og so átti hann ein stamp, sum hann egndi sjálvur. Skiparin plagdi at seta júst henda stampin, har tað var góð leið, so hann fekk nógvan fisk. Hann var ein fittur maður, men tað var bert eitt men við honum, og tað var, at hann var kommunistur. Hansara hugsan var: "Vekk við kirkjum og vekk við prestum". Hann hevði lagt av at drekka tá, men eg havi frætt, at hann var dottin útí seinni. Hesin maðurin skuldi fara á Siglufjørðin sum maskinmeistari við einum størri báti. Eg bað hann um at skaffa mær ein kjans. Tað eydnaðist, og eg fór upp á Siglufjørðin við einum báti sum kallaðist fyri "Brúni" og var hann 26 t, júst á stóð við "Øker". Tað var ein norðmaður, sum var giftur í Íslandi, sum átti hann. Hann æt Solnæs til eftirnavn. Hetta var ein so stórir bátur, at eg og meistarin svóvu umborð. Tað var kabússa í lugar-

Í FF-blaðnum fyri 1927 eru hesi bygdatíðindi úr Oyndarfirði:

Bygdatíðindi

Oyndarfjørður, 16. mars

Her av staðnum ganga 2 motorbátar út. Teir hava fingið uppí 400 á bát. Ein motorbátur gongur eisini út av Funningsfirði, hann hevur veitt um sama slagðið.

Seks av teim gomlu her í bygðini hava tikið seg saman um at manna ein róðrabát, men teir hava lítið fingið, tí fiskurin stendur so uttarlaga. Annars eru teir gomlu stóru bátarnir uppilagstir. Syndarligt er at síggja, hvussu teir standa undir takdronanum og vatnganga; tí útdrignir eru teir úr neystunum at geva rúm fyri smábátunum.

Veðrið hevur verið gott á landinum. Seyðurin tykist at hava blóma, og menn halda hann hava heysthold enn.

Ein av okkara navnframu bygdamonnum Poul Klein er farin Harrans í hendur. Hann hevði mangt fram um vanligar føroyskar bygdamenn, hann var nógv lisin og skrivaði stundum, og altíð við hinum rætta málsliga hegninum, ið eyðkennir skaldið. Tað skal standa sum minnisvarði eftir hann, at tey, ið vilja ognar sær hitt rætta føroyska mál, kunnu leita til tað sindrið, hann hevur skrivað. Hansara seinasta leið var ein trongslavegur, men tó fylgdi hann við øllum, sum hevði týðning her á landi, til tess at "liggjamaðurin", sum hann sang so vakurt um í sanginum "Eg gekk mær ein dagin á bœin út", kom og tók hann við sær inn í hin heim, har sálin gjørdi seg fría frá líkhaminum og hevjaði seg til tær sælu hæddir, sum hann altíð trúði á.

Rinkus

Úr Gjógv verður skrivað 11. mars í FF-blaðnum: Ein mongd av skipsfólki er farin avstað í dag. Í dag hevur eisini verið nógv fólk av bygðini eini onnur ørindi. Poul Klein, sum er ættaður frá Gjógv, verður í dag jarðaður í Oyndarfirði. Hann hevur leingi ligið sjúkur á bróstsjúkrahúsinum og andaðist á hinum nýggja tuberkulahúsinum í Tórshavn.

Poul Klein var búsettur sínar bestu mandómsdagar við Gjógv, men hevur seinastu árin búð í Oyndarfirði. Hann var mentaður maður og hevði í mongum lutum gávur fram um fólk flest. Navn hans er eisini kent frá bókum og bløðum.

Her kann verða skoytt uppí, at Poul Klein var ein av handilsmonnunum í Oyndarfirði sum umrøtt í fyrsta parti av frásøgnini hjá Andreas.

Tær reiða tara.

inum. Vit vóru fimm mans. Vit skiftust um at hava vakt, tá stímað var út og inn, men tað var kortini ofta lítil svøvnur. Vit fingum nógvan fisk ta fyrstu tíðina. Tað var nógv at fáa, og vit fingum 22.000 pund á einari setu av flaktum fiski, og tað vóru ikki langir stampar. So vóru vit við gørnum eisini. Nú koma vit út á heystið, og eg ætlaði mær heim. Men skiparin ráddi mær frá at fara heim, áðrenn eg hevði fingið allar pengarnar, sum eg átti. Eg fekk eisini pengarnar og kom heim við 1.700 krónum, tað var nógv tá í tíðini. Eg fortjenti 700 í oyggjunum, og tað brúkti eg til klæðir. Eg spilti einki burtur og drakk als ikki. Teir, sum drukku, áttu

einki til góðar tá avtornaði.

Tordi ikki yvir aftur. Nú eri eg heima um veturin og fái antin brøv ella telegramm um at koma yvir aftur og at hava 5 mans við mær, og ætlanin var at salta umborð. Men eg tordi ikki, tí tað vóru so ringar tíðir. Tað var gott tað sama. Eg tosaði seinni við Jens Kjeld úr Funningsfirði. Hann hevði verið við einum stórum báti frá Njarðvík. Hann sigur, at teir fingum 1.000 skip-pund og turkaðu fiskin saman við reiðaranum, men hann fekk ikki eitt oyra burturúr. So ringar vóru tíðirnar í 30-unum.

Hæddarpunktið á Ísraelsvitjan:

Hittu Teddy og Tamar Kollek, stórmenni í Ísrael

Teddy Kollek er eitt av stórmennunum í nútíðarsöguni hjá Ísrael. Vit hava hitt hann og konuna Tamar.

Á ferðini í Ísrael varð tað ein stórhending, tá Óli Jacobsen saman við konuni, Kirstin, og trimum av børnum teirra – Lindu, Óla Jákupi og Tróndi – var og vitjaði Teddy Kollek og konu hansara Tamar. Teddy Kollek er ein av teimum framstandandi jødunum, sum finga statin Ísrael skipaðan, og hann er helst tann einasti av teimum, sum tá gingu á odda, sum enn er á lívi.

Kennskapurin við Teddy Kollek byrjaði í 2002, tá ið Johan Niclassen í Hesti doyði.

Johan Niclassen var borgmeistari í Hesti í heili 28 ár og var ísraelsvinur um ein háls.

Hann kom tískil í samband við Teddy Kollek, sum var borgmeistari í Jerúsalem, eisini í 28 ár.

FF-blaðið boðaði Teddy Kollek frá, tá Johan Niclassen var deyður og saman við øðrum tilfari um Føroyar, sendu vit honum eisini tað FF-blaðið, har minningarorð um Johan Niclassen vóru skrivað. Hetta skapti samskipti við Teddy, og fekk hann javnan tilfar og eisini gávur úr Føroyum, sum hann virðismetti. Í hesum brævaskifti segði hann seg fegnan vilja vitja Føroyar, men at aldurin forðaði hesum.

Teddy Kollek er nú blivin 95 ára gamal, og er eisini vorðin veikur.

Í sambandi við fyriskipaðu Ísraelsferðina var – undir øllum umstøðum – ætlanin at vitja Nomi Yeshua, sum var skrivari hjá Teddy Kollek, meðan hann var virkin í Jerúsalem Foundation, sum hann stovnaði í 1966 við tí endamálið at útvega figging til verkætlanir í Jerúsalem. Í hesum sambandi varð spurt, um tað kundi bera til at sleppa at heilsa upp á Teddy Kollek. Hóast hann sera sjáldan tekur ímóti vitjan, so vildi Tamar, kona hansara, sum nú er 88 ára gomul, fegin síggja okkum, og hetta má sigast at vera ein sera stórir heiður, sum er teimum fæstu beskorin.

Løtan inni hjá teimum var sera hugtakandi. Tey bógva í eini íbúð á einum ellisheimi, har tey fáa ta hjálp, teimum tørvar.

Vit fara í tveimum greinum at lýsa hesi bæði fólkin, sum skjótt hava verið

Teddy Kollek saman við David Ben-Gurion. Vóru tað tveir, sum stóðu saman, so vóru tað heisir báðir.

Teddy saman við Ben Gurion og Moshe Dayan.

gift í 70 ár. Tey hava livað eitt ævintýrligt lív, sum bert unnist teimum fáu. Hendan fyrra greinin fer mest at snúgv seg um Teddy, meðan onnur grein verður um Tamar, hvørs søga eisini er spennandi og hugtakandi.

Keldan til hesa grein er samrøður í Ísrael, tilfar, sum vit fyrr hava havt og tilfar úr bókini hjá Teddy Kollek "For Jerusalem", sum er skrivað av syni hansara Amos. Bókin gevur eitt einastandi innlit í søgu jødanna og Ísraels í 100 ár, men tað er sjálvsagt sera avmarkað, hvussu nógv vit kunnu taka burtur úr henni í hesi greinini.

Eysturríkari føddur í Budapest

Teddy Kollek er føddur tann 27. mai 1911 nærindis Budapest í Ungarn. Foreldrin, Alfred og Margaret f. Fleischer, vóru úr Eysturríki, men pápin starvaðist eitt skifti í Ungarn fyri eina eysturríkska fyrirkonu. Seinni flutti familjan aftur til Wien í Eyst-

urríki, og er Kollek í dag heiðursborgari í Wien.

Teddy gjørdist á ungum árum virkin á ymiskum økjum. Hann var zionistur um ein háls, og harafturat var hann iðin sosialistur, sum nógvir av hinum ísrælsku undangongumonnunum. Í trítíárunum byrjaði at merkjast meira og meira av antisemitismuni í Miðeuropa, og tað var tíðliga, at Teddy gjørdi av, at hann skuldi búseta seg í Palestina.

Hann var sera ungur, tá hann vísti teir eginleikar, sum komu at merkja hansara lívsvirki. Eitt dømi um hetta var, at hann í 1934 sníkti hann seg inn í Týskland, har nazistarnir høvdu fingið valdið, og tá fekk hann bjargað einum jødiskum barni úr landinum og harvið tryggjað eydnuna hjá eini familju í Eysturríki, sum hevði verið noydd at rýma úr Týsklandi úttan at fáa barnið við sær. Hetta er ein einastandandi søga um, hvussu væl hann dugdi at lumpa týskar myndugleikar.

Um hesa somu tíðina

fall hann fyrri tí 17 ára gomlu Tamar Schwarz, sum var dóttir ein rabbi í Wien. Hetta kunnu vit lesa meira um í greinini um Tamar.

Í 1935 flutti Kollek til Palestina, har hann var við til at stovna eina kibbutz – Ein Gev – við Genesaretvatnið. Tamar kom aftan á honum til Ísraels, og tey giftust í 1937. Tey roknaðu við, at her fóru tey at liva í friði og náðum alt lívið. Men so skuldi ikki vera.

Í fremstu røð

at bjarga jødum Teirra fyrstu ár gjørdust sera buldrasligt vegna gongdina í Europa. Longu í 1938 varð Teddy sendur til Europa at arbeiða fyri jødiskum áhugamálum, við tað at jødar vórðu meira og meira hóttir av tí ágangandi nasismuni.

Tá kundu jødar framvegis fáa loyvi at fara úr økjum, har nasistarnir høvdu valdið, men størri takið var at útvega teimum innferðarloymi í eitt annað land. Nógvi lond

vóru afturlatin fyri jødum, tó var Bretland eitt av teimum lagaligu londunum. Í Bretlandi var arbeiðsloysi, so ein treytin fyri, at jødar kundu sleppa inn í landið, var, at teir ikki tóku arbeiðið frá bretum. Bøndagarðar høvdu tó brúk fyri arbeiðsmegi og nógvar jødar komu higar. Men á gørdunum var bert arbeiði til mannfólk.

Her var tað tó so heppið, at bretska innferðarmyndugleikarnir ikki dugdu at síggja mun á hebraiskum mannfólka- og konufólkanøvnunum, og hetta bjargaði nógvum kvinnum inn í Bretland, sum frá bretska innferðarmyndugleikunum finga innferðarloymi í teirri trúgv, at tær vóru menn!

Í sínum royndum í 1938 at fáa jødar út úr tí tá nasistiski Eysturríki, fundaðist Teddy eisini við Adolf Eichmann um at fáa loyvi til, at ungdómar kundu flyta av landinum. Teddy greiðir frá fundinum við Eichmann, at hann var stak fólkaligur, og at tað gekk ikki long

tíð, til Eichmann gav hetta loyvi. Tað var ikki fyrr enn í 1943, at hann frætti, at Eichmann hevði fingið ábyrgdina av skipaðu jødatýningini, og í 1961 hevði Teddy – sum aðalstjóri hjá Ben Gurion – ábyrgdina av at fyriskipa rættarmálið ímóti Eichmann í Jerúsalem. Hetta endaði við, at Eichmann varð deyðadømdur og hongdur.

Seinni gjørdist tað truplari at bjarga jødum, men her var Teddy virkin, so leingi nakar móguleiki var. Mett verður, at hann var við til at bjarga 3.000 jødum út úr nasistiskum økjum, har deyðin annars hevði verið nærum vísur.

Í 1942 varð Teddy sendur til Istanbul í Turkalandi at arbeiða fyri jødiskum áhugamálum, og her var tað, at hann á fyrsta sinni frætti um hóptýningina av jødum. Hetta frætti hann frá fólki, sum vóru sloppin til rýmingar frá ræðuleikunum. Tað var næstan nóg mikið bara at síggja hesi flóttarfólkini fyri at vita, at tíðindini, tey bóru, vóru røtt. Hetta var sjálvsagt ein hvøkkur, og Teddy skilir ikki, at teir sameindu ikki bumbaðu jarnbreytalinjurnar til týningarlegurnar. Roynt varð at gera vart við tað, sum hendi, bæði í t.d. í USA og Bretlandi, men tað tyktist ikki, sum at nakar lætst um vón.

Hetta styrkti Kollek í ásannanini av, at jødar máttu fáa teirra egna heimland, har teir kundu liva í friði og náðum.

Í 1943 kemur Teddy heim aftur til Ein Gev, og heima í Palestina var eisini nóg mikið at takast við, sum stóðan var. Beint

Mynd av Jerusalem inni hjá Teddy.

eftir, at kríggjð var av, fór Teddy aftur til Europa, har framtíðin hjá jødunum skuldi skipast. Tá var tað, at "ólógliga" innflytingin av jødum til Palestina tók dik á seg – hetta greiða vit frá í aðrari grein.

Staturin Ísrael verður fyrireikaður Teddy kemur so heim aftur, men í 1947 verður hann – av Ben Gurion – sendur til USA, og her upplivir hann, at ST seinast í 1947 samtykkir, at ein jødiskur statur skal setast á stovn, og at hesin skal taka við, tá ið Bretar sleppa sínum yvirvaldi í Palestina eitt hált ár seinni.

Hetta setti ikki smávegis krøv til nýggju leiðsluna, sum skuldi taka yvir. Eitt tað týðningarmesta var tað figgjarliga, og her serliga peningur til vápn, so nýggja landið kundi verja seg. Teir vistu, at hesum kom at verða tørvur á.

Teddy fekk hetta sum eina uppgávu, og her kom hann eisini at vísa síni evni sum fyriskipari. Vápnini skuldu ikki bert keypast, tey skuldu eisini gjaldast, og her var tað uppgávan hjá Teddy at seta seg í samband við pengamenn – lutvíst at fáa stuðul og lutvíst lán. Við teimum evnum, sum Teddy hevði, eydnaðist hetta eisini. Síðani skuldu vápnini fáast upp á pláss til tíðina heima í Ísrael. Tey flestu vápnini vóru fingin til vega úr Tjekkoslovakíum.

Tað eydnaðist Teddy í seinastu løtu at koma fram til stovnsetingina av statinum Ísrael 14. mai 1948, og dagin eftir lögdu arabarar á, men so væl var fyriskipað, at Ísrael kundi verja borg, bæði tá og seinni.

Teddy kom tá at arbeiða fyri ísraelska uttanríkisráðið, og hann varð síðani sendur aftur til USA, har hann gjørdist ísraelskur sendiharri.

Næsti maður hjá David Ben Gurion í 1952 verður Teddy boðsendur av David Ben Gurion at koma heim at gerast aðalstjóri í ísraelska forsætismálaráðnum, og sat hann í hesum starvi inntil 1964. Hann bleiv tískil næsti maður hjá David Ben Gurion, sum var fyrsti forsætismálaráðharri Ísraels. Her var eisini brúk fyri teimum evnum, sum Teddy hevði at fáa skipanina at virka til fulnar.

Í 1964 kemur split í ísraelska arbeidaraflokkinn Mapai, og Ben Gurion fer burtur úr flokkinum og stovnar saman við øðrum ein nýggjan arbeidaraflokk, sum kallaðist Rafi. (Tað kann verða skoytt

Múrurin millum Eystur- og Vestur Jerusalem í ferð við at koppa.

upp í, at flokkarnar lögdu saman aftur í 1966, tó uttan Ben Gurion.) Teddy fer saman við Ben Gurion upp í nýggja flokkinn, og hann fer eisini saman við honum úr forsætismálaráðnum. Hann fær í staðin litið upp í hendur at fyriskipa tað nýggja Ísrael Museum, og roknaði hann seg sum lidnan í politiskum virkseimi.

Verður borgmeistari í Jerusalem

Men í 1965 skuldi vera val til bæði tingið, Knesset, og býráð, og nýggja flokkinum tørvaði val-evni. Teddy noktaði at stilla upp til tingið, tí hann metti seg ikki at vera politikara, men hann eftirlíkaði – eftir fyrst at hava borið seg undan – at stilla upp sum borgmeistaravalevni í Jerusalem, men hann roknaði seg ikki at hava nakran møguleika fyri at verða valdur.

Men valið fall soleiðis út, at hann kundi skipa samgongu við høgraflokkunum og soleiðis seta tann gamla arbeidaraflokkinn uttanfyri, og hann gjørdist tískil borgmeistari.

Tað fyrsta, hann gjørdi, var at taka aftur eina samtykt hjá undanfarna býráðnum um at byggja eini nýggj ráðhús. Gamla ráðhúsið lá kloss í markið til Eystur-Jerusalem, sum tá var undir jordanskum ræði. Grundgevingin var, at tað var ov vandamikið fyri býráðið at vera so

nær markinum til figgindan. Hesa grundgeving vildi Teddy als ikki góðtaka. Hann dugdi ikki at síggja nakra orsök til, at býráðið skuldi søkja sær tryggari stað, samstundis sum fleiri túsund íbúgar framvegis livdu í tí sama vandanum, sum býráðið vildi sleppa sær burturúr. Afturat hesum vildi ein flyting av ráðhúsinum við hesi grundgeving vera tað sama sum ein viðurkenning av, at býurin var sundurbýttur fyri ævir.

Tað gingu bert tvey ár, inntil Jerusalem í 1967 varð sameindur aftan á seks-daga-kríggjð. Teddy legði frá fyrsta degi – og eisini eftir sameinginina – stóran dent á, at arabarar

skuldu framvegis kunna kenna seg sum heima í býnum. Í fyrsta umfari rýmdu nógvir teirra úr býnum aftaná 6 daga kríggjð, men sum frá leið komu teir allir aftur til sameinda Jesrusalem.

Kom grundleggjandi at seta sítt merki á Jerusalem Nú fekk Teddy rættliga spilað seg út, og hann verður eisini viðurkendur sum tann "stóri byggharrin" av einum nútímans Jerusalem.

Sum hann segði einaferð: "Okkara uppgáva er at fáa fólk at liva saman. Vit hava sera fjølbroytta íbúgarfjöld. Her eru jødar frá 104 ymisk-

Teddy og Tamar við børnunum Osnat og Amos.

Hjúnini, Kollek, fingur føroyska vitjan. F.v.: Tróndur, Linda, Óli Jákup, Óli, Teddy og Tamar

F.v. síggjast Teddy, Tamar, President Chaim Herzog og kona hansara og Ambassador Abba Eban, seinni uttanríkisráðharri í nógv ár, við konu.

um bakgrundum, og vit hava 40 ymiskar kristnar rætningar. Tað, sum ræður um, er at fáa hesi fólk at virða hvønn annan, so tey, sum frá líður, ikki óttast nakran av hinum bólkunum".

Sagt verður, at Teddy er tann, sum hevur havt størstu ávirkan á býin síðan Herodes fyrri 2000 árum síðani!

Fekk milliardir í privatum stuðli Figgjarætlanin hjá býnum var ikki nóg stór til at figgja allar ætlanirnar hjá Kollek. So í 1966 stovnsetti hann Jerusalem Foundation, hvørs endamál var at savna pening til at figgja parkir, sjúkrahús, lærustovnar og umhvørvisstovnar. Tað hevur eydnast hesum grunni útvega 1 milliard dollarar í privatum stuðli, sum hava figgjað 1400 verkætlanir, og sum rímligt er, sæst alt hetta aftur í býnum. M.a. við einum "Teddy stadium", sum er einasta verkætlanin, sum er uppkallað eftir honum. Hann vildi nevnliga ikki setast ov nógv í fokus sjálvur.

Kollek var formaður fyri altjóða nevndini í Jerusalem Foundation, og her var hann framvegis virkin, til hann var fleiri og 90 ára gamal.

Sum borgmeistari var hann eitt arbeidsjarn. Hann kundi fara upp kl. 4 á morgni fyri at heilsa skrellimonnunum. "Teir hava eitt hart arbeiði. Onkur má vísa teimum, at teir eru virðismettir". Hansara telefonnummar stóð í telefonbókini, so borgararnir kundu vita, hvar teir skuldu venda sær, um gøtuljósini ikki virkaðu.

Aðrar morgnar kundi hann síggjast við einum bandupptakara, har hann las alt tað, sum trongdi til ábøtur, og morgunin eftir var hann aftur og hugdi eftir, um tað varð gjørt.

Men fyrst og fremst hevði Kollek eina hugsjón. Og tað eydnaðist honum at fáa statsleiðarar, filmstjornur, rithøvundar og mong onnur at

kenna tað sum ein heiður at kunna vera við í byggingini av Jerusalem.

Sum borgmeistari var hann mettur at vera hóvligur, og arabiska fólkíð í býnum hevði tí stórt álit á honum. Hvussu hóvligur hann var, sæst av, at hann setti seg ímóti at flyta stjórnarsætið úr Tel Aviv til Jerusalem, tí mett varð, at hetta kundi gera spenningin millum arabar og jødar størri. Arabiska álitíð á Kollek fingur vit annars eisini váttat av arabarum í Nasaret.

Í 1993 tapti Kollek borgmeistarasesin til umboðið fyri Likud – Ehud Olmert – sum nú er forsætismálaráðharri í Ísrael. Men tá var hann eisini 82 ára gamal. Kollek hevur skrivað ein hóp av bókum um Jerusalem, og hann hevur fingið nógv heiðursmerki fyri síni avrik, bæði í Ísrael og uttanlands. Men framvegis minnst fólkíð í Jerusalem hann. Okkara bussførari fekk nærur stjornur í eyguni, tá tosað varð um Kollek. Hann var ein "Great man!"

Tað er eingin ivi um, at Teddy Kollek er ein av fremstu undangongumonnunum Ísraels í nýggjari tíð.

Her kann verða skoytt uppí, at ríkisumboðsmaðurin, Søren Christen, hevur hitt Kollek. Hann var nevnliga sera væl við yvirborgmeistararni í Keypmannahavn, Urban Hansen, sum Søren arbeiðdi fyri. Í hesum sambandi hitti hann Kollek, tá hann var á vitjan í Keypmannahavn, og hann minnst Kollek sum ein sera karismatiskann mann.

Livandi søgubók Sum tað skilst, eru bæði Teddy Kollek og kona hansara, Tamar, livandi søgubøkur, sum í teirra langa lívi hava upplivað stóran part av nútíðarsøgu Ísraels. Vit kunnu vera errin um, at í hjørtum teirra finst eisini eitt pláss fyri Føroyum.

Tí var henda vitjan okkara eisini ógloymandi!

Tamar:

Kvinnan aftanfyri Teddy Kollek

Í aðrari grein í blaðnum í dag hava vit í høvuðsheitum greitt frá tí hendingaríka lívinum hjá Teddy Kollek. Hann er kendur av nógvum, men vit vóru so heppin eisini at hitta Tamar, "kvinnuna aftanfyri mannin". Hetta var ikki minni hugtakandi. Vit lýsa hennara søgu:

Tamar saman við Nomi og Yael Netter, sum báðar hava verið skrivarar hjá Teddy.

Teddy og Tamar hava hildið saman í góð 70 ár.

Tamar 17 ára gomul, tá hon hittu Teddy

Tamar er nú 88 ára gomul og við sítt fulla skil, men nakað illa gongd. Hon tyktist at vera ein sera lítillátin og fitt, gomul kona, og tað var hugnaligt at prátta við hana. Vit høvdu eitt serligt tinga-nest við úr Føroyum til hennara og tað var ein brosjá, sum Finnur Olsen í Fuglafirði hevði evnað til úr hvalatonn. Hon var sera fegin um hesa gávuna og var eisini fegin um at fáa vitjan úr Føroyum.

Tey bæði hava uttan iva verið sera ólík – sum hjún ofta eru. Teddy hevur verið tann meira framfýsni, meðan Tamar hevur verið tann, sum hevur greitt træðrinar og tryggjað jarðfestið. Vit vilja tískil lýsa hesa megnarkvinnu, og høvuðskeldan til tað er bókin hjá Teddy "For Jerusalem", har hann ikki dylur yvir tann týdning, sum Tamar hevur havt fyri hann.

Tamar og Teddy hittast

Tað var á vetri í 1934, at Teddy hitti Tamar, og var hetta gjøgnum tað zionistiska felagsarbeiði, sum tey bæði vóru við í. Hon var bert 17 ára gomul, og gekk seinasta árið á "high school", sum man vera tað sama sum okkara studentaskeið. Hon hevði ætlanir – eins og Teddy – at fara til Palestina at búgva, og tí lærði hon seg eisini urtagarðsarbeiði, sum var týdningarmikið at duga fyri at sleppa at búgva í eini kibbutz. Hon nýtti meira tíð til hetta og til felagsarbeiði enn hon nýtti í skúlanum. Hóast tað fekk hon framúr góð úrslit, og hetta hugtók eisini Teddy.

Tamar hevði stutt brúnt hár, brún eygu, eitt vakurt andlit og var sera skemtingarsom. Familja hennara vóru ortodoksir jødar, men sjálv legði hon ikki so nógv í hetta.

Teddy var seks ár eldri enn hon og var bólkaleið-

ari í einari zionistiskari rørslu, so hann var kanska mettur sum ein rættiligur "fongur" hjá Tamar og hennara vinum. Teddy kom til nakrar av teirra fundum og lærði tey at syngja og annars at skipa fyri tiltøkum. Tað var sangurin hjá Teddy, sum í fyrsta umfari gjørdi størsta árinu á Tamar. Kollek sigur, at tað tók ikki var tí, at hann dugdi so væl at syngja, men heldur tí, at hann sang so hart!

Fyrstu ferð, tey bæði tósaðu saman, var á eini vetrarlegu, tey høvdu uttanfyri Wien fyrst í 1935. Aftaná hetta royndi hann at koma at kenna hana betri. Hon vaskaði í hølunum, har bólkurin hjá Teddy hevði sínar fundir, og hetta gav teimum høvi at prátta saman tveyeini.

Síðani byrjaði hann at leita hana upp, tá hon kom úr skúlanum, og fylgdi henni heim. Tey plagdu at standa uttanfyri húsini – har hon búði – og prátta, og ofta hildu tey á so leingi, at allir sporvagnar vóru givnir at koyra, tá hann fór til húsa aftur. So mátti hann fara til gongu, og tað tók honum hálvan annan tíma at ganga til hús!

Grannar hjá foreldrum Tamar hildu við foreldur hennara, at tað ikki hóskaði seg fyri dótturina hjá einum virdum rabbinara at standa so leingi uttanfyri og tosa við ein ungan mann, sum ikki sá út til at

vera jødi. Sum unglingi var Teddy nevniliga ljóshærdur. Men mamma Tamar helt fyri, at so leingi tey stóðu undir gøtuljósinum, so var einki at bera ótta fyri.

Til Palestina

Tey ungu gjørdur skjótt av. Teddy fór fyrst til Palestina, og Tamar fór aftaná honum. Meðan hann hevði fingið innferðarloyvi at búseta seg, hevði hon bert fingið eitt turistvisum fyri avmarkaða tíð. Tey høvdu ikki havt ætlanir um at giftast beinanvegin, men umstøðurnar vóru soleiðis, at um tey giftust, kundi hon sleppa undan trupulleikunum við loyvinum at vera verandi í landinum, so tey giftust í mai 1937 í Tiberias við Genesaretsjógvin, har føroyska ferðalagið eisini búði í tvær nætur.

Teirra hjúnalag fekk nógvar avbjóðingar. Bara tað at búseta seg í Palestina var í sær sjálvum ein stór avbjóðing, tí alt skuldi jú byggjast av nýggjum. Tá fyrstu tíðina kundu tey enntá ikki búgva saman, tí tey vóru í hvør sínari kibbutz, so Teddy mátti ferðast ímillum.

Eftir at tey endiliga fingið sítt eigna og komu at búgva saman, var Teddy nógv burturstaddur í politiskum ørindum. Viðhvørt var hon kortini við honum. Undir 2. heimsbardaga búðu tey eitt ár í London, og seinni eisini í USA.

Tamar kom tí at kenna tey somu fólkinu sum Teddy, og hon hevði eitt serligt vinasamband við konu David Ben-Gurion, Paula, sum eisini var ein merkisverd kvinna.

Teddy: Tamar var

ein framúr stuðul

Nú fara vit at endurgeva eina týðing av ummælinum, sum Teddy gevur Tamar í endanum av bók síni "For Jerusalem:

Viðhvørt kjakaðist eg við Tamar um mínar uppávur sum borgmeistari. Hon helt, at eg brúkti ov nógva tíð at hitta útlandskar fjølmiðlar og onnur vitjandi, og at nógv tíð eisini fór til at útvega pening til ymisk endamál og gera burtur úr umdøminum hjá Jerusalem uttanlands. Hon helt, at hetta gekk út yvir arbeiðið at loysa teir dagligu trupulleikarnar hjá býnum. Nakað var um hetta, men veruleikin er, at øll vilja helst gera tað, tey eru best til. Eg haldi, at 80 til 100 almennir urtagarðar og lundir í býnum, sum eru komin sum eitt úrslit av mínum royndum at útvega pening til slík endamál, eru eisini til frama fyri trivnaðin í býnum. Um hetta skuldi verið gjørt av vanligu býarmyndugleikinum, so hevði eingin peningur verið til tess.

Ikki tess minni, so lurtaði eg væl eftir sjónarmiðunum hjá Tamar, tí hon er

ikki bara kona mín, hon er eisini ein heilt serligur persónur. Eg kenni sera fá fólk, sum eru so skilagóð sum hon. Hon dugdi at hugsa eitt mál ígjøgnum út í allar smálutir og kundi tí koma til eina skilagóða loysn. Hon helt eisini, at tað at vera kendur og hava ríkidømi hevði lítlan týdning. Hon legði als ikki í at vera kend av fólki. Men tá hon – hóast alt – helt mítt arbeiði sum borgarstjóra vera týdningarmikið, so gav hon mær sín fulla stuðul, og hon hevur latið meg fingið alt tað almenna hóvastákið, sum hetta arbeiði bar við sær.

Eg hevði als ikki verið førur fyri at arbeið, sum eg gjørdi øll hesi árinu, um eg ikki hevði trygd fyri, at Tamar tók sær av okkara heimi. Hon hevur ikki bert tikið sær av børnunum og vanliga húsarhaldinum, men eg visti, at eg kundi altíð koma heim við hópini av gestum uttan at siga frá frammanundan, og gestirnir kundu altíð kenna seg hjartaliga vælkomnar.

Meðan eg var borgmeistari hevur okkara heim nærur verið sum ein partur av ráðhúsinum, og Tamar hevur gjørt eitt arbeiði, sum svarar til arbeiðið hjá kanska tveimum starvsfólki.

Eg stóð í telefonbókini, og tí varð ofta ringt heim til okkara. Utan himpr tók hon telefonina, tá fólk

ringdu at ilskaðust um eitt-hvørt, og hon tosaði altíð tolin við tey. Tað er meira enn eg altíð havi gjørt. Men hetta er ikki alt. Hon hevur eisini gjørt alt møgulegt fyri at hjálpa við at loysa trupulleikar hjá tí einstaka. Hetta gjørdi hon, tí hon heldur, at eg havi ov nógv at gera og vildi lætta um hjá mær. Sjálvt tá eg var um at møðast, var jú altíð okkurt, sum kundi gerast eyka fyri Jerusalem, og tað gjørdi Tamar.

Eg hevði ikki nógva tíð saman við míni familju, tí arbeiðstíðin kom javnan upp á 18 tímar um dagin. Einasta tíðin, eg og Tamar høvdu saman, var, tá vit ótu morgunmat saman, og hetta var ofta áðrenn tað lýsti fyri degi.

Teddy nevnið eisini, at tá ið hann skuldi skriva sínar endurminningar, var tað ofta Tamar, sum mintist betri ymsar hendingar enn hann sjálvur.

Eisini virkin í vælgerandi tiltøkum Tamar hevur eisini verið virkin innan vælgerandi tiltøk. Hon var við í einum felagsskapi, sum kallast Ilan – merkir træ á hebraiskum. Endamálið hjá felagsskapinum er at hjálpa børnum, sum eru fødd við líkamligum brekum. Ilan er vorðin ein tann størsti hjálparfelagsskapurin í Ísrael, sum hjálpir umleið 15.000 fólki á ymiskum hátt, t.d. við skúling, íbúðum og ítróttarmøguleikum.

Hesin felagsskapur var tann fyrsti "non profit" felagsskapur í Ísrael, og hann byggir nú nýggjar fasilitetir í Jerusalem, sum tey vóna at kunna kalla Beit Tamar (Húsið hjá Tamar) eftir Tamar Kollek. Hetta er eisini ein vátan av, at hon verður roknað at vera ein merkiskvinnu.

Tamar og Teddy Kollek eiga tvey børn, sum bæði búgva í Jerusalem:

Sonurin, Amos, er føddur í 1947, og eigur børnini Avigail, 11 ár og Noa, sum er 9 ár.

Dóttirin, Osnat, fødd 1960, eigur børnini Shira, 20 ár, Amir, 18 ár og Dikla, sum er 15 ár.

Tamar saman við dótturini og ommubørnum.

Aftaná kærunevndarviðgerð:

Misálit á Turið Debes Hentze

Síðan seinasta blað er komið aftursvar frá skattakærunevndini í tí máli, sum vit hava havt um skatting av provianti hjá fiskimonnum, har hann fer av manningarpartinum. Síðan avgerðina í mai, har tað ikki varð mett av kærunevndini, at vit høvdu prógvað siðvenjuna á málinum, hava vit útvegað nevndini ein hóp av tilfari, sum ongan iva letur vera um, hvussu mannagongdin hevur verið í úti við 50 ár. Tí bóðu vit um at fáa málið tikið upp aftur.

Aftursvarið frá nevndini er, at nýggir upplýsingar ongan týðning hava fyri viðgerðina av málinum, og tí verður tað ikki viðgjørt av nýggjum.

Hetta meta vit at vera ein einastandandi "nýhugsan" í eini rættarviðgerð,

sum ikki eigur at fara aftur við borðinum uttan nærri lýsing.

Vit hava lagt eina nágreiniliga lýsing av málinum á okkara heimasíðu. Henda grein verður tí meira at kalla ein saman-dráttur av málinum, har

tað verður trivið í nakrar av grundgevingunum hjá kærunevndini.

Tann avgerandi spurningurin í hesum máli er, um tað skal kunna vera møguligt hjá skattamyndugleikunum at broyta eina definition av skattainntøku

hjá fiskimonnum, sum hevur verið galdandi í ártíggir við góðkenning av hægstu politisku og umsitingarligu myndugleikum.

Hetta mál er ein sera góð lýsing av lutvist hvussu slík mál verða avgreidd í almennu skipanini, og síðan hvussu kæruskipanin virkar. Hetta lýsir aftur rættarstöðuna hjá borgarunum í mun til almennu skipanina.

Mannagongdin hjá Toll og Skatt hevur verið merkt av, at teirra einasta endamál hevur verið at halda tær í eina ferð tiknari avgerð uttan mun til, um hon er røtt ella skeiv, ella um hon er rímlig ella ikki. Tað er sum so í samsvar við tær royndir, sum vit annars hava av almennu umsitingini seinnu árin.

Men tað nýggja er, at hesin hugburður nú eisini er yvirtikin av eina kærunevnd við einum praktiserandi advokati sum formanni.

Ósannindi og manipulatióinir Sigast kann um avrikið hjá kærunevndini, at hennara greiða endamál tyktist at hava verið við snaringum og manipulatiónum at "snøgga" málið soleiðis til, at hon kundi geva Toll og Skatt viðhald. Tað er tískil bert tikið tað við í

viðgerðini, sum kundi tæna hesum endamáli, meðan alt annað er úti-hýst og niðurgjørt.

Tað sum er skjálprógvað í umrøddu frágreiðingini er m.a. hetta:

- a. Lagt er okkum ein pástand í málinum í munnin, sum vit ikki hava sett fram, men sum skuldi vera grundarlag fyri frammanundan tiknu niðurstøðuni hjá nevndini. Okkara pástandur í málinum er grundaður á siðvenju á økinum, sum vit meta hava rættargildi, men kærunevndin hevur snarað tað til, at siðvenjan ongan týðning skal hava. Tískil hevur nevndin sloppið sær undan at taka støðu til okkara grundleggjandi sjónarmið í málinum.
- b. Í avgerðunum hjá nevndini er ikki víst til so mikið sum eitt skrivligt lögfrøðiligt sjónarmið, sum vanligt er at lýsa í rættarmálum, samstundis sum vit hava lagt fram ein hóp av lögfrøðiligum tilfari um tilsvarandi mál.
- c. Leikluturin hjá Toll og Skatt sum partur í hesum máli hevur verið í stríð við alla skipaða mannagongd. Utan kanning av nøkrum slag hava teir sett fram pástandir um siðvenju á

økinum, sum er beint ímóti veruleikanum. T.v.s. at talan er um ósannar upplýsingar, sum í sær sjálvum skuldu verið til ógagns fyri tann partin í einum máli. Endamálið við hesum ósannindum hevur verið at sannføra kærunevndina um, at eingin broyting er hend í siðvenjun á umstríddu økinum. Hetta vita vit eru ósatt og hava prógvað tað.

- d. Á fundi í kærunevndini 10. mai samtykkir kærunevndin at biðja Toll og Skatt um eina kanning av hvussu fiskimenn við tí aktuella sáttmála á føroyskum skipum hava verið skattaðir. Hetta var eitt sera rímligt stig og kundi bert takast, sum at kærunevndin metti hetta hava týðning fyri viðgerðina av málinum.
- e. Toll og Skatt letst ikki um vón og noktar at útvega umbidna tilfarið, hóast tað lættliga hevði kunnað verið gjørt. Kortini hendir tað einastandandi, at nevndin tekur avgerð grundað á ósannindini hjá Toll og Skatt.
- f. Tað eydnast okkum at útvega tilfar, sum til fulnar lýsir, hvussu mannagongdin hevur verið í ártíggir. Hetta

FØROYA REIÐARAFELAG
FAROE SHIPOWNERS' ASSOCIATION

Føroya Fiskimannafelag,
Bryggjubakki 14
Boks 58
110 Tórshavn

Date: 06.06.2006
Our ref. JS:ej
Your ref.

Att.: Óli Jacobsen, formaður

Undirritaði havi starvast í reiðarafyrirkunni hjá p/f J. F. Kjølbro síðan 1964. Tey fyrstu árin høvdu vit eisini línuskip á saltfiskaveiðu. Eg havi eisini verið nevndarlimur og formaður í Føroya Reiðarafelag síðan 1981.

Eg kann vátta, at alla ta tíð, línuskip hava verið á saltfiskaveiðu, hava reiðarlini givið upp til skatt inntøkuna eftir frádrátt av provianti, og hava vit mett hetta at vera í samsvar við galdandi lóg.

Blíðar heilsanir,
FØROYA REIÐARAFELAG

Jákup Sólstein, formaður.

Toll og Skatt hevur við ósannindum og manipulatiónum roynt at sáa iva um okkara próvtilfar. Hóast heilt greiðar skeivleikar, sum vit hava víst á, hevur Kærunevndin í fyrsta umfari lagt størri dent á ódokumentaðar pástandir enn váttan frá formanninum í Reiðarafelagnum, sum í hvussu er veit, hvat tað snýr seg um. Men hetta hevur ikki áhuga hjá eina nevnd, sum fyrst hevur gjørt sína niðurstøðu og síðan snøggar fakta á málinum til hesa.

Eftir at Toll og Skatt fyrst hevur villleitt kærunevndina við pástandi um, at eingin siðvenja var broytt hjá teimum í umrødda máli, og eftir at Toll og Skatt ikki hevði svarað til umbøn frá nevndini at lýsa, hvussu mannagongdin hevði verið við skatting av fiskimonnum við saltfiskalínuskipum, kundu vit svara hesum spurningi m.a. við hesi sjálvuppgávu.

Men nú hálsar Kærunevndin um. Nú hevur tað knappliga ongan áhuga, hvussu siðvenjan hevur verið gjøgn-um nærum 50 ár og undir trimum skattalógum! Í okkara verð er hetta meira enn marghátligt, og setur mannagongdin spurnartekin við trúvirðið hjá hesi nevnd.

Okkara greiða próvførsla um eina skipaða mannagongd í 40-50 ár fær ikki nevndina til at ásanna meira enn, at:

"Út frá teimum frágreiðingum og skjølum, sum kærarin hevur lagt fram og teimum frágreiðingum, sum kærarin hevur givið, eru **ábendingar** um, at fram til byrjanina ella miðjuna í 90-unum hevur **ávís** fóst tulkning og málsviðgerð verið í skatta-

Útfrýggingarblað til sjálvuppgávu.
Íslandsstjórnir - Skattveitingar

Vorðir samskráðar eftir lóg 15. januar (Óðmálsskráir) í seinasta lagi 31. januar

Eftir lóg frá 12. mars 1923 um skattlegging í kommununum gevur undirskrivaði

Namn: Óli Jacobsen

Yrki: Fiskimaður

Bústaður (gøtunavn): Norðragáta

Upp eftir bestu samfæring míni og (fyri bókhaldsskyldugar) víðandi til hjálagaðar roknskap mín, at inntøkur og útreiðslur mínar í farna ári hava verið hesar niðanfyrir frásagdu peningabæðir, nevniliga:

Inntøka bókkard í góðkendum handilsbókum:	
1. Inntøka, sum tað er hjálagaðar rakstrarroknskapar fyri	kr.
Aðrar inntøkur:	
2. a. Inntøkur av landbúnaði og fugli	kr.
b. Nýttala av ognum úrdráttum	kr.
3. a. Inntøka av sigling	kr.
b. Inntøkur av fiskiskapi	9500 kr.
c. Nýttala av ognari veiðu	kr.
d. Ókøypis vist á skipi í 9 mánaðir á 40 kr.	360 kr.
4. a. Inntøka av landli, lónd, handverk, verkmiðjuskatt	9850 kr.

málum um vistarhald hjá fiskimonnum." (Okkara markeringar)

Meðan tað verður góðkent, at Toll og

Skatt ikki tímur at geva nevndini tilfar, verður okkara próvførsla um eina skipaða mannagongd ikki góðkend

sum meira enn ein "ábending". Vit halda tað vera sera grovt av nevndini at tileinkisgera okkara framløgu á hendan hátt, og er hetta ein av orsökunum til tað misálit, vit hava á nevndini og serliga á formannin.

Ússaligheitin hjá Toll og Skatt lýsist væl við hesum báðum reglunum um okkara framløgu:

Toll- og Skattstova Føroya hevur heldur ikki afturvíst hesum, men sigur seg ikki kunna vátta, at mannagongdin er broytt.

Hetta er ein váttan um, at Toll og Skatt ikki hevur viljað gjørt tað minsta fyri at lýsa hetta mál. Hetta vísir eisini hennara hugburð móttvegis rættindum hjá borgarunum, at hon ikki kann ella rættari sagt ikki vil vátta eina staðfesting, sum kundi verið okkum til gagns við eina sakligari málsviðgerð. Tað kom eisini fram á einum av fundunum við kærunevndini, at Toll og Skatt metti seg hava myndugleikan at avgera, hvørjir upplýsingar ið vóru relevantir fyri viðgerðina av málinum. Tí lögdu teir ikki meira fram, enn teir sjálvir hildu vera hóskandi. Hetta er tikið til eftirtektar av Turið Debes Hentze!

Rættarstøðan

Vit hava saman við okkara advokati lagt fram hópin av lögfrøðiligum tilfari í málinum. M.a. hetta, sum tað er orðað av donskum serfrøðingi:

Generelt gælder, at skatteforvaltningen kun kan ændre en praksis fremadrettet, og i så fald skal det være sådan, at den nye regel fremstår som den rigtigste måde at fortolke situationen på. Hvis der er stort set lige gode begrundelser for den hidtidige måde at fortolke reglerne på og den nu hævdede, kan der ikke ske praksisændring.

Hesi sjónarmið eru slettis ikki viðgjørð í kærunevndini. Her verður eisini staðfest, at tað verða sett størri krøv til broytingar í siðvenju, sum eru til skaða fyri borgaran. Hesa rættarlugu grundreglu hevur skattakærunevndin tikið av í síni viðgerð.

prógvar eisini, at Toll og Skatt hevur givið nevndini skeivar upplýsingar um siðvenjuna í málinum. Men nú broytir kærunevndin sína støðu frá 10.mai, tá hon bað um at fáa greiðu á siðvenjuni. Nú heldur nevndin, at nú hevur tað ongan áhuga, hvussu siðvenjan hevur verið, og at nýggir upplýsingar, sum lýsa málið til fulnar, ongan áhuga hava fyri viðgerðina av málinum!

Mannagongdin avgerandi

Her skulu vit ikki taka støðu til, hvat er rætt ella skeivt í hesum máli. Men ein partur av rættartrygdini hjá borgarunum er, at teirra viðurskifti verða skipað eftir eini fastari manngongd, sum so skal tryggja eitt úrslit við undirbygdum grundgevingum, sum skal vísja borgaran um, at málið hevur fingið eina kvalifiseringa viðgerð.

Henda fortreyt er ikki á nakran hátt til staðar í hesum máli. Kærunevndin, við Turið Debes Hentze sum formanni, hevur staðfest, at tað fyri hana ongan týðning hevur fyri hennara málsviðgerð, um hon fær ta kunning, sum hon biður um, ella um

tann framlagda kunning er røtt ella skeiv.

Tað er eingin ivi um, at takkað veri skattakærunevndini er rættartrygdin hjá borgarum munandi versnað, meðan "trygdin" hjá almennu skipanini er munandi økt at gera, sum hon vil.

Vanliga verður mett, at tað er myndugleikin, sum hevur próvbyrðina, um stig verða tikin, sum gera støðuna hjá borgarunum verri, og skuldi hetta verið ein sjálfvlygja. Men hetta er broytt. Myndugleikin noyðist einki at prógva. Hann kann enntá føra seg fram við ósannindum. Og, sum vit síggja í hesum málinum, verður próvførsla hjá borgarum skúgvað til vikis, so hann veruliga ongan móguleika hevur fyri at fáa sína próvførslu við í viðgerðini.

Borgarin er prísgivin

Við eini slíkari manngongd kann altíð náast tað úrslit, sum er bílagt, so ella so!

Okkara niðurstøða er, at henda kæruskipan er verri enn einki. Hetta er serliga galdandi, tá tað meira er javnstøðulógin enn lögfrøðiligar kvalifikatiónir, sum avgera, hvør ið mannar lögfrøðina í eini slíkari nevnd.

Í Skatta- og avgjaldskærunevndini eru:

- Turið Debes Hentze, advokatur og formaður í nevndini
- Rannvá Sólheim, lögfrøðingur
- Kaj Johannesen, cand. merc.
- Pauli Klakkstein, maskinmeistari
- Niclas Joensen, civiløkonom HD

Vit hava fingið ábending um, at nevndin ikki upprunaliga var samd. Tað vildi eisini verið merkiligt, um heili 5 tilsýnilátandi skilafólk kunnu taka undir við eini slíkari margháttligari manngongd, sum hesi. Men øll nevndin hevur ábyrgdina av avgerðunum hesum máli.

Allar reglur brotnar við góðkenning av kærunevndini

Tað skuldi verið ein uppløgd uppgáva hjá eini kærunevnd at sett sum krav, at almenni parturin í einum máli arbeiðir eftir eini skipaðari manngongd, sum tað er ein sjálfvlygja í einum rættarsamfelag. Donsku reglurnar eru hesar:

I den offentlige forvaltning anvendes (det) princip, (at) det er forvaltningens ansvar at sagen er tilstrækkeligt oplyst – såvel faktisk som retligt.

Denne form for sagsoplysning betegnes som undersøgelsesprincippet (= officialprincippet). Princippet gælder normalt også for domstolslignende forvaltningsorganer.

Som sagsbehandler har man ansvaret for at skaffe et godt beslutningsgrundlag herunder:

- at der fremskaffes tilstrækkelige oplysninger om sagens **faktiske forhold**
- at der fremskaffes **overblik over de regler**, som sagen skal afgøres efter
- at de fremskaffede **oplysninger er korrekte.**

Metoderne til indhentning af oplysninger er mangfoldige og stærkt varierende efter sagstype:

Der kan f.eks. være tale om oplysninger fra parten, fra tidligere sager, fra andre myndigheder, besigtigelse, tekniske undersøgelser, prøver, analyser, eksperterklæringer osv.

*Det er vigtigt, at gøre sig klart, hvad sagens problem(er) er og lade dette være styrende for undersøgelsen. Denne skal foretages **upar-tisk** og uden foregribelse af afgørelsen.*

Man må således ikke indhente oplysninger, der alene støtter et bestemt udfald af sagen. (Undirstrikingarnar eru okkara)

Stutt sagt kann sigast, at **allar** hesar reglur eru brotnar av Toll og Skatt í hesum máli. Men tað allarringasta er, at hetta er góðkent av Skattakærunevndini, sum tískil hevur givið grønt ljós fyri eini tilsvarandi "manngongd" framyvir.

Kærunevndin: Møguligt rættarbrot í 90-unum fær rættargildi

Kærunevndin sigur:

Tá tulkingin og málsviðgerðin hjá Toll- og Skattstovu Føroya í øllum førum síðani miðskeiðis í 90-unum er í samsvar við hesa áskoðan (hjá Toll og Skatt), eru nýggju upplýsingarnar frá kæraranum, sum lýsa, hvussu siðvenjan hevur verið fyrr, ikki av týðningi fyri avgerðina.

Nevndin sigur við hesum at ein móguliga skeiv avgerð í 90-unum, nú skal vera avgerandi fyri hennara niðurstøðu! Her skal verða nevnt, at vit ongatið hava verið kunnaðir um nakra broytta manngongd, fyrr enn vit fóru í holt við hetta mál. Broytta manngongd er hvørki lýst ella kunngjørð, sum vit vita um.

Hetta er so sanniliga ein "nýhugsan" innan lögfrøði, í hvussu er uttan fyri almenna umsiting, sum vit fara at koma aftur til og viðgera nærri.

Enn eitt dømi um snaring

Nevndin sigur:

Bygnaðurin í lógini, sum skilir ímillum inn-tøkur og frádráttir, ger, at bert fiskimaðurin, sum fær vistarhaldið rindað beinleiðis frá arbeiðsgevaranum, fær eitt virði at vísa á, sum ikki skal rokast í skattskyldugu inntøkuna. Hinvegin tann, sum sjálvur eftirfylgjandi rindar fyri sítt vistarhald, hevur onki virði at síggja burtur frá sambært § 29, nr. 11.

Hetta brotið er enn eitt dømi um tær snaringar, sum Kærunevndin hevur nýtt í hesi málsviðgerð. Her verður tað sett upp, sum um tað er munur á manngongdini, tá "fiskimaður. fær vistarhaldið goldið beinleiðis frá arbeiðsgevaranum", og so tá hann "sjálvur eftirfylgjandi rindar fyri sítt vistarhald."

Vit vóru spurdir um hetta á fundi við nevndina og greiddu heilt gjølla frá, at manngongdin var akkurat tann sama í báðum førum. Kokkur er við skipinum, og hann provianterar. Tá túrurin er av, verða proviantútreiðslurnar taldar saman og settar uppá avrokningina samb. sáttmálan á økinum. Her er sanniliga ikki talan um nakað, sum er "eftirfylgjandi", hvat so enn verður meint við.

Um nevndin heldur, at hvør maður keypir sín eigna proviant, og at hann persónliga fær rokning frá handlinum, so framgongur heilt greitt av tilfarinum, at soleiðis er tað ikki og varð hetta eisini ítøkiligt upplýst av okkum á nevndu fundi.

Afturat hesum hevur nevndin fullkomiliga sæð burtur frá okkara próvførslu við framløgu av sjálvuppgávum, sum vísa, at skattamyndugleikarnir frá fyrsta degi hava definerað og viðgjørt vistarhald sum "frítt" uttan mun til, hvar á avrokningini tað hevur staðið.

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

ALT TIL ÚTRÓÐRARMANNIN

GUMMIBÁTATÆNASTAN hevur tað, tú hevur brúk fyri

Vit hava gummibátin, termodraktina, bjargingarvestin, handskarnar og meginpartin av tí, tú hevur brúk fyri.

Útvaldar draktir
Úr bert 499,-

GUMMIBÁTATÆNASTAN

31 49 13

Mannaskarð 4

FO-110 Tórshavn

gbt@gbt.fo

www.gbt.fo

Gamlar manningarmyndir

Vit hava her nakrar gamlar myndir afturat, sum helst eru tiknar av Absalon Joensen í Íslandi. Vit vilja framvegis sera fegin frætta um nakar kennir menninar á myndunum. Tað er Føroya Fornminnissavn, ið eigur myndirnar.

3350F03234

3350F03235

3350F03245

3350F03246

Hallarvørður

Tórshavnar kommuna søkir eftir einum hallarvørði til Ítróttarhøllina í Kollafirði.

Arbeðsuppgávurnar eru m.a.:

- at røkja høllina og økið uttanum
- at gera umvælingar
- at ljós, hiti, luftreinsan og sanitetsviðurskiptini eru í lagi
- at trygdarbúnaðurin virkar sambært ásettum krøvum
- at halda reint og ruddiligt inni og uttan um høllina
- at hava umsjón við og samkippa reingerðina í høllini
- at hava ábyrgd av hallarleiguni/hallartímum
- at hava samkipti við tey, ið brúka høllina

Førleikakrøv

Tú skalt hava handverkarútbúgving, duga at arbeiða sjálvstøðugt, vera rekin og hava góð samstarvsevni. Hevur tú ikki skeiði í

skipaðum viðlíkahaldi av bygningum, skipar kommunan fyri hesum skeiði.

Starvs- og setanarviðurskipti

Starvið er fulltíðarstarv við skiftandi arbeidstíðum og verður sett skjótast til ber. Løn sambært sáttmála við avvarðandi yrkisfelag.

Meiri fæst at vita

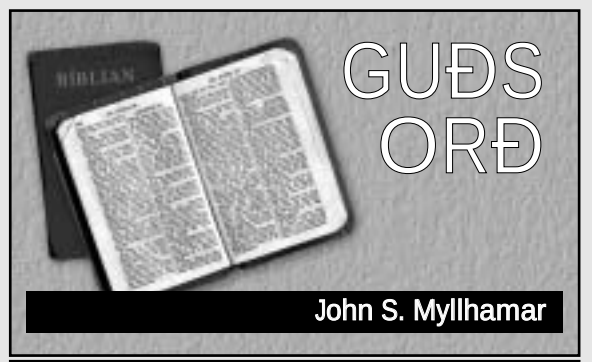
um starvið við at venda sær til Eivind Danielsen, leiðara á húsaumitingini, tlf. 302010 ella Jákup Simonsen, mentanarleiðari, tlf. 302010.

Umsókn

við upplýsingum um útbúgving, starvsroyndum og møguligum viðmælum skal vera Tórshavnar kommunu, postboks 32, 110 Tórshavn í hendi í seinasta lagi týsdagin 7. november 2006.

Lesið meira um onnur störv á www.torshavn.fo/leysstovr

Tórshavnar kommuna

Ílatin gerandisklæðir

"...virksemi tykkara í trúnni og arbeiði tykkara í kærleikanum og áhaldni tykkara í vónini"

1 Tess. 1. 3 b.

Trúarinnar gerandisklæðir eru gerningar. Ikki meiningar ella kenslur, men gerningar. Trúgvín livir í góðum gerningum; neyðugt er at gera vart við hetta. Onnur orsökkin er, at tað ljóðar tølendi, tá ið sagt verður, at trúgvín er ein privat sök. Jú, hon er privat, tá ið tað snýr seg um, at eg skal gera upp roknskap fyri mína egnu trúgv. Men hon er ikki privat, tá ið tað snýr seg um viðurskiptini við næsta mín. Hin orsökkin er, at tað er vandamikið at gloyma, at náði merkir ábyrd. Trúgvín er ein livandi og virksamur spurningur, sum ikki kann steingjast inni.

Kærleikans gerandisklæðir er arbeiði. Ikki huglag og fagnaður, men arbeiði.

Kærleikin dugir at finna uppá, og nógvar umberingar verða sópaðar av vegnum, tá ið kærleikin sleppur at ráða. Hann kann ongantíð sláa seg til tols við, hvat sosial og humaniter tiltøk kunnu útinna; hann tekur sær av hinum einstaka.

Vónarinnar gerandisklæðir er áhaldni. Ikki veruleikafjarir dreymar ella spennandi væntanir, men áhaldni. Ansast skal eftir gerningunum í gerandisdegnum, at teir gera skyldur sínar, men málið er okkum fyri eyga, og tess klárari tað lýsir, tess minni hjálp tørvar okkum frá menniskjum, og tess meira neyðugt verður áhaldni.

Vit verða ikki frelst av okkara gerningum í trúnni, okkara arbeiði í kærleikanum og okkara áhaldni í vónini. Bara eitt kann frelsa: Jesus Kristus og tað, ið hann hevur gjørt. Men so satt vit eru gróðursett í honum, má greinin bera frukt, og fruktin er trúarinnar gerningar, kærleikans arbeiði og áhaldni í vónini. Amen!

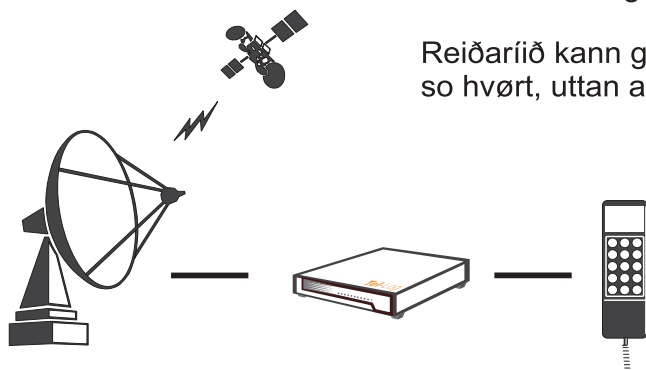

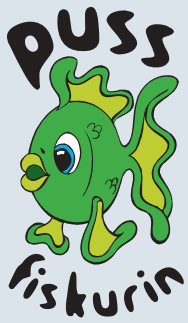
Hevur tú skil á telefonrokningini umborð?

Nú ber til at halda skil á telefonnýtsluni umborð. Við lítlari eind kann hvør maður fáa útgreinaða rokning.

Manningin kann tosa á bíligasta hátt, og fáa útgreinaða uppgerð yvir nýtsluna til eina og hvørja tíð. Harumframt kann veljast ímillum talutíðar-kort ella rokning.

Reiðariíð kann gera uppgerðir til manningina so hvørt, uttan at bíða eftir rokningini.

Matpakkin

Tríggir menn arbeiddu í einum háhúsi. Tann eini er meksikanari, ein er italiumaður og tann triðji havnarmaður.

Sum vanligt er, tá døgurðatímin er, seta teir seg niður, úti á eggjuni, fyri at eta matpakkarnar.

Meksikanarin sigur: – "Um eg havi 'chili con carne' í matpakkanum aftur í dag, so leypi eg av tekjuni. Eg eri so troyttur av 'chili con carne'!"

Hann letur mateskjuna upp, og tíverri... í mateskjuni er 'chili con carne'. Meksikanarin leypir alt fyri eitt.

Síðani sigur italienarin: – "Um eg havi spagetti í matpakkanum, so leypi eg eisini."

Hann letur matpakkan upp, og tíverri... spagetti! Hann leypir eisini.

Havnarmaðurin, sum nú situr einsamallur eftir, sigur síðani: – "Um eg havi livradeiggj í matpakkanum aftur í dag, so leypi eg eisini." Hann pakkar matpakkan upp, og tíverri... livradeiggj! So hann leypir eisini og lendir laaaangt niðri-undir, omaná hinum báðum.

Menninir vóru so illa løstaðir, at illa bar til at síggja hvør er hvør. Tí varð avgjørt at skipað fyri felags jarðarferð.

Einkjurnar mótast, og skilja einki av øllum, sum er farið fram.

Einkjan eftir meksikanaran sigur: "Eg skilji einki, hann segði altíð, at hann elskaði 'chili con carne'!"

Ítalska konan grætur og sigur: "Eg skilji heldur einki, hann segði altíð, at hann elskaði spagetti!"

Einkjan eftir havnarmannin sigur: "Nei, eg skilji líka lítið... hann smurdi altíð matpakkan sjálvur!"

Anna Eidesgaard 90 ár

Mánadagin 30. október verður Anna hjá Lauritsi á Eiði 90 ár. Anna er so nógv Eiðisfólk, sum tað ber til at vera. Kortini er hon upprunaliga suðringur. Hon er samstundis ein góð søga um, hvussu tað varð tikið hond um børn, sum mistu foreldur síni fyrst í hini øldini.

Pápi Onnu var Jaspur Vang, í Bø, í Froðba. Mamman var Súsanna úr Sumba. Tey áttu átta børn, seks beiggjar og tvær systur, har Anna nú er einsamøll eftir.

Tá Anna var 2 ára gomul, doyði mamma hennara, bert 38 ára gomul. Pápin var blivin gamal og hevði ikki møguleika fyri at taka sær av øllum børnunum, so tey fóru í allar ættir.

Sum 10 ára gomul kom Anna til Eiðis at vera hjá Fridu hjá Hanusi, sum var gift við Jóhannes Poulsen, "hjá Eriku". Hanus var kendur útróðrarmaður, og er hann eisini við í útróðarsøguna hjá Símun Johan Wolles, sum vit høvdu her í blaðnum fyri nøkrum árum síðani.

Hanus var giftur við Lorensu, sum eisini var úr Froðba, og hana hevði hann hitt í Íslandi, tá hann róði út har yviri, og tað var í hesum sambandi, at Frida kom í samband við

Onnu, tá Frida var og ferðaðist hjá ættini í Froðba.

Anna minnst framvegis ferðina norður. Hon kom við sluppini "Kjógvin" allan vegin norður til Eiðis. Tað, sum Anna minnst mest til, var sjóverkurin, har pumpuroykurin í lugarinum ikki bøtti um. Hetta var ikki sum við "Smyrli" í dag.

Stutt eftir doyði pápin. Suðuroyggin var langt burtur, so tað gekk long tíð, til Anna sá heimbygðina og síni systkin aftur.

Frida og Jóhannes fingur sum frá leið 8 børn, so Anna gjørdist stórasystirin, og kom hon at vera heima at taka sær av húsinum.

Sum tað var vanligt hjá ungum gendum tá í tíðini, fór Anna til Suðuroyar, til Vágs, at arbeiða fisk. Hon var 17 ára gomul, og tá fekk hon eisini høvi til at hitta síni systkin aftur.

Sum frá leið gjørdust Anna og Laurits, beiggj Fridu, væl, og tey giftust fyri 60 árum síðani. Anna giftist inn. Her búði verforeldrin og tvey av systkinunum hjá Laurits, Ella og Frederik. Afturat hesum var alt tað arbeiði, sum hoyrði til eini hús – sum at hava kúgv, hoyggja, torv og annað uttan teir hentleikar, vit kenna í dag.

Laurits var nógv burtur. Tey fyrstu árin var hann til skips. Tá komið var inn í 50-ina arbeiddi hann nøkur ár í Íslandi, sum vanligt var tá, og í Føroyingahavnini. Hann arbeiðdi heima, tá loranstøðina á Eiði varð bygd. So fór hann aftur til Grønlands, nøkur summur, har hann var inntil 1969. Eftir tað var hann sjúkur og lítið arbeiðsførur; men hann

var vektarmaður, tá línubátarnir landaðu, og hann arbeiddi eitt sindur á flakavirkinum á Eiði og fyri telefonstøðina. Laurits doyði í 1987, 73 ára gamal, og Frederik doyði í 2004, 93 ára gamal.

Anna og Laurits fingur 5 børn: Lorensa, Súsanna, Ólavur, Esther og Hanus.

Eg kom sjálvur at kenna Onnu, tá eg fyri júst 25 árum síðani giftist við

Kirstin úr grannahúsinum hjá teimum. Her hevur verið eitt sera gott grannalag millum húsin. Tá komið verður til Eiðis, er tað fast at stokka inn á gólvið og at fáa eitt prát, og Anna veit altíð okkurt. Er nakað á vási inni hjá grannanum, kemur Anna eisini inn á gólvið. Anna og sonurin, Ólavur, búgva tveyeini nú.

Anna hevur ongantíð verið tann, sum hevur rópt upp. Við síni stillisligu meðferð er Anna ein, sum ein fólir seg væl inni hjá, og ein gerst góður við hana. Kirstin hevur eisini alt gott at bera Onnu og øllum hennara. Kirstin var eisini ofta inni har sum barn. Hóast nógv fólk í húsi føldi hon seg altíð vælkomnan inni har. Har komu nógv børn, ikki minst, tá ikki var veður at vera úti, men har var altíð hjartarúm.

Tað sama sigur systirin Erlina, sum kom nógv saman við ommudótrini.

Esther og Kirstin vóru javngamlar og gjørdust bestu vinkonur, og eru tað enn.

Vegna okkum hjá Nikkel og Margith skal verða ynskt Onnu hjartaliga til lukku við hesum stóra degi.

6.

dagsins MYND

Hesi bæði eru 193 ára gomul

Henda vanlukku leygardagin, tá EBS misti á borði í fótibólta, vóru vit inni hjá 98 ára gomlu Sannilenu á Lofti á Eiði og fingur eitt prát. Sannilena, sum er ættað úr Tjørnuvík, hevur eitt ótrúligt minni, sum eisini kom fram, tá útvarpið hevði samrøður við hana fyri nøkrum árum síðani.

So pikkar á dyrnar og inn kemur ein vónbrotin fótibóltsáskoðari, nevnliga tann 95 ára gamli Dávur Davidsen, sum minnst eins væl, sum tað eisini kom til sjóndar í bók hansara, sum kom út í fjør. Annar partur er annars á veg!

Vit upplivdu tað einastandandi, at hoyra hesi bæði nær um 100 ára gomlu fólkinu práta um sín barndóm í Tjørnuvík, langt áðrenn tað t.d. var telefon, el ella vegur millum bygdanna. Kortini hugnaði tey sær óført m.a. við at spæla niðri á sandinum.

Spurdi Sannilenu um Dávur ikki var nakað av einum gavstrikki sum smádrongur. Men hetta segði hon seg einki at minnst til! Og minnst hon ikki til tað.

